

Igaragaza Ry'

Ibihe Birindwi By'itorero

Igice Cya Gatatu

Igisekuru Cy'itorero Ry'I Efeso

IJAMBO RY'IBANZE KU BIHE BIRINDWI BY'ITORERO

Kugira ngo mubashe gusobanukirwa ku buryo bwuzuye ubutumwa bw'Ibisekuru by'itorero, nifuzaga gusobanura ibyo nagendeyeho bitandukanye byanshoboje kubona amazina y'intumwa, igihe ibisekuru byamaze, n'ibindi bintu byagendewehe bigendanye na byo.

Nk'uko iyi nyigo yari igiye kuba inyigo yo kwitonderwa cyane kurusha izo naba narigeze kwiga zose kugeza ubu, nashatse Imana iminsi myinshi kugira ngo Impe uguhumekerwa k'Umwuka Wera. Gusa ni mu gihe cyakurikiyeho naje gusoma imirongo y'Ibyanditswe Byera ivuga ku bisekuru by'itorero, hanyuma ninjira mu bitabo byinshi by'amateka y'itorero byanditswe n'abanyamateka babivuzeho kurusha abandi nashoboye kubona. Imana ntiyabuze gusubiza isengesho ryange; ku bw'ibyo, mu gihe nasomaga Ijambo n'ibitabo by'amateka, Umwuka Wera yanshoboje kubona igishushanyo kigenda kigaruka mu binyejana bitandukanye, ndetse no kugeza ku gisekuru turimo, mu minsi y'imperuka.

Urufunguzo Umwami yampaye kugira ngo mbashe kubona uwari intumwa ya buri gisekuru ni rumwe mu ziri muri Bibiliya rukomeye kurusha izindi. Twashobora kuvuga ndetse ko ari urufunguzo fatizo rwa Bibiliya. Ni uguhishurirwa ko Imana Itajya ihinduka, kandi ko inzira Zayo na zo zidahinduka nk'uko na Yo Idahinduka. Mu Baheburayo 13:8, bivugwa ko: "Yesu Kristo uko Yari ari ejo, n'uyu munsi ni ko Ari kandi ni ko Azahora iteka ryose."

Umubwiriza 3:14-15:

"Nzi yuko icyo Imana ikora cyose kizahoraho iteka ryose, ntibishoboka kucyongeraho cyangwa kukigabanyaho, kandi Imana yakiremeye kugira ngo abantu bayubahe. Ikiraho cyahozeho na kera, kandi ikizabaho cyahozeho uhoreye kera, kandi Imana yongera kugarura ibyakuweho."

Ngibyo. Imana Idahinduka ifite inzira zidahinduka. Ibyo Yakoze BWA MBERE, Igomba kuzakomeza kubikora kugeza bikozwe ku nshuro ya NYUMA. Ntihazigera habaho na rimwe uguhindura. Mukoreshe ibyo ku Bisekuru by'itorero. Imiterere y'umuntu Imana yatoranyije ku bw'igisekuru cya mbere, n'uburyo Imana yigaragaje mu murimo w'uwo muntu, bizaba ari ingero zakoreshwu ku bindi bisekuru byose. Icyo Imana yakoze mu gisekuru cya mbere k'itorero, ni na cyo Ishaka gukora mu bindi bisekuru byose.

Nyamara, tuzi tudashidikanya, ku bw'Ijambo ryanditswe ku bw'Umwuka Wera, uko Itorero rya mbere, cyangwa Itorero ry'umwimerere, ryashinzwe, n'uburyo Imana Yigaragaje muri ryo. Ijambo ntirishobora guhinduka cyangwa ngo rihindurwe, kuko Ijambo ari Imana. Yohana 1:1:

"Mbere na mbere hariho Jambo; Jambo uwo yahoranye n'Imana kandi Jambo yari Imana."

Kurihinduraho ijambo rimwe gusa, nk'uko Eva yabikoze, bizana icyaha n'urupfu, nk'uko bivugwa mu Byahishuwe 22:18-19:

"...Nihagira umuntu uzongera kuri yo, Imana Izamwongeraho ibyago byanditswe muri iki gitabo.

Kandi nihagira umuntu ukura ku magambo y'igitabo cy'ubu buhanuzi, Imana izamukura ku mugabane wa cya giti cy'ubugingo no ku wa rwa rurembo rwera byanditswe muri iki gitabo."

Ikitegererezko kemewe ntavuguruzwa, rero ni icyo Itorero ryari cyo kuri Pantekote. Ni urugero rw'ikitegererezko. Nta rundi rugero rw'ikitegererezko ruriho. Icyo abahanga b'intiti bavuga cyose, Imana NTA BWO yahinduye icyo kitegererezko. Icyo Imana yakoze kuri Pantekote, Igomba gukomeza kugikora kugeza ku iherezo ry'Ibisekuru by'itorero.

Nubwo abahanga b'intiti bababwira ko igihe k'intumwa cyarangiye, rwose ntimukabyizere. Ni uguhamya kw'ikinyoma ku bw'impamu ebyiri. Icyo mbere, nta bwo ari iby'ukuri gutekereza ko, kubera ko intumwa cumi n'ebyiri za mbere zapfuye, ubu, hatakiraho intumwa. Intumwa bishaka kuvuga "uwatumwe", kandi uyu munsi hariho abatumwe benshi, ariko babita abamisyoneri. Igihe cyose hariho abantu bahamagawe kandi bagatumwa bafite Ijambo ry'Ubugingo, tuba turi mu gihe k'intumwa.

Icyo kabiri, bavuga nkaho igihe cya "Imbaraga z'Umwuka Wera zigaragajwe" cyaba cyararangiye

igihe iyandikwa rya Bibiliya ryashojo. Nta bwo ari iby'ukuri. Nta gice k'icyanditswe na kimwe kivuga ibyo, ariko hari byinshi, nyamara, bihamya ku buryo bugaragara ikinyuranyo. Dore igihama ko ibyo bitekerezo byombi ari ibinyoma.

Ibyakozwe n'Intumwa 2:38-39:

"Petero arabasubiza ati" Nimwihane, umuntu wese muri mwe abatizwe mu Izina rya Yesu Kristo kugira ngo mubone kubabarirwa ibyaha byanyu, kandi na mwe muzahabwa iyi mpano y'Umwuka Wera, "Kuko isezerano ari iryanyu n'abana banyu n'abari kure bose, abazahamagarwa n'Umwami Imana yacu."

Isezerano ry'imbaraga intumwa zahawe ku munsi wa Pentekote ni "iryanyu (Abayuda), iry'abana banyu (Abayuda), n'iry'abari kure bose (Abanyamahanga), n'iry'abandi benshi Umwami wacu azahamagara (Abayuda n'Abanyamahanga)." Igihe cyose Azaba Atarareka guhamagara, Ubutumwa n'imbaraga bya Pentekote NTIBIZAHAGARARA.

Icyo Itorero ryari rifite igihe cya Pantekote ni uburenganzira bwaryo ridashobora kuvutswa. Mu Itangiro, ryari rifite Ijambo ritavangiye ry'Imana. Ryari rifite Imbaraga z'Umwuka zigaragazwa n'ibimenyetso binyuranye, ibitangaza n'impano z'Umwuka Wera. Abaheburayo 2:1-4:

"Ni cyo gituma dukwiriye kurushaho kugira umwete wo kwita ku byo twumvise, kugira ngo tudatembanwa tukabivamo.

Mbese ubwo Ijambo ryavugiwe mu kanwa k'abamarayika ryakomeye, kandi ibicumuro byose no kutaryumvira (ijambo) bikiturwa ingaruka ibikwiriye, Twebweho tuzarokoka dute nitwirengagiza agakiza gakomeye gatyo, kabanje kuvugwa n'Umwami wacu natwe tukagahamirizwa n'abamwumvise, Imana ifatanyije na bo guhamya ihamirisha ibimenyetso n'ibitangaza n'imrimo ikomeye y'uburyo bwinshi, n'impano z'Umwuka Wera zagabwe nk'uko Yabishatse."

Iryo Torero rya mbere ry'umwimerere ntiryari ryarahinduwe idini n'abantu. Ryari riyobowe n'Umwuka Wera. Nta bwo ryari rigizwe n'abantu benshi. Ryarangwaga kandi rigasuzugurwa. Nta burenganzira ryari rifite. Ryaratotewaga kugeza ku rupfu. Ariko ryari iryiringirwa ku Mana. Ryahagaze ku rugero rw'ikitegererezo cy'umwimerere k'Ijambo.

Ariko aha ntimuyobe. Igihe navuze ko Imana itajya ihinduka na rimwe, kandi ko inzira Zayo na zo zitajya zihinduka na rimwe, sinavuze ko Itorero n'intumwa Yaryo batashoboraga guhinduka. Itorero nta bwo ari Imana. Ku bw'ibyo, rishobora guhinduka. Icyo navuze, ni uko, kubera ko Imana Idahinduka, n'inzira Zayo zikaba zidahinduka, dushobora gusubira mu Itangiro kugira ngo tuhabone igikorwa k'ibanze kandi gitunganye ku buryo bwuzuye k'Imana, ari cyo kizaduha urugero rw'ikitegererezo kugira ngo habeho gucira urubanza ibizakurikiraho. Uko ni ko byakorwa. Itorero nyakuri rizahora igihe cyose rishaka gusa n'Itorero rya mbere rya Pantekote. Itorero Nyakuri rya none rizashaka gusa n'Itorero rya mbere ry'intangiro. N'intumwa z'amatorero, kubera ko bafite muri bo Umwuka umwe w'Imana, bazashaka uko basa n'intumwa Pawulo. Nta bwo bazaba basa neza neza na we, ariko intumwa nyakuri zizaba ari izijya gusa na Pawulo kurusha abandi, utari imbata y'umuntu n'umwe, wari wariyeguriye Imana burundi, wabwirizaga Ijambo ry'Imana ryonyine gusa, kandi akagaragaza Umwuka Wera mu Mbaraga. Nta kindi cyajyaga kugira icyo gikora. Ni ngomwa guhera ku mwimerere. Nk'uko urugero rw'ikitegererezo cy'umwimerere rubyara izindi ngero zisa na rwo. Itorero nyakuri ntirizabura na rimwe kuba irigerageza gukurikira intambwe z'abaratangije bo kuri Pantekote, kandi intumwa zaryo zizakurikira intumwa Pawulo, intumwa ya mbere y'igisekuru cya mbere k'Itorero. Ni ibintu byoroshye rwose, kandi mbega ukuntu ari ibintu bitangaje!

Dukoreshje urwo rufungozo, rworoheje rwose, ariko rutangaje cyane, nashoboye, mfashijwe n'Umwuka Wera, gusoma Igitabo k'Ibyahishuwe n'ibitabo by'amateka, kugira ngo mbibonemo buri gisekuru, buri ntumwa, uburebure bwa buri gisekuru n'uruhare buri wese muri bo yagize mu mugambi w'Imana, uhoreye kuri Pantekote ukageza ku iherezo ry'ibyo bisekuru.

Ubwo musobanukiwe noneho uburyo dutahura icyo Itorero Nyakuri ryari cyo (uhoreye ku cyo ryari cyo kuri Pantekote n'icyo ryari cyo mu gihe k'intumwa, nk'uko Ijambo ribyerekana mu Gitabo k'Ibyakozwe), dushobora kwifashisha ubwo buryo twerekana uko Itorero ryaneshejwe, Ikosa nyamukuru, cyangwa amakosa nyamukuru yinjiye buhoro buhoro mu Itorero rya mbere- kandi yahishuwe mu Gitabo k'Ibyakozwe no mu k'Ibyahishuwe, ndetse no mu nzandiko - azagenda arushaho kwigaragaza ku buryo bubonwa na buri wese muri buri gisekuru kizakurikiraho, kugeza ku kuzimira burundi k'ukuri mu gisekuru cya nyuma, cyangwa mu Gisekuru cya Lawodikiya.

Bityo, twifashishije urwo rufungozo rwa mbere twahawe n'Umwami haturukamo ukundi kuri guhebuje ho hato. Navuze ko Itorero Nyakuri ryajyaga igihe cyose gushaka gusa n'icyo ryahoze riri cyo mu Gitabo k'Ibyakozwe. Ni ko biri rwose. Ariko twatahuye ko Ijambo ryigisha ko na none hazabaho ugutera

kw'ikinyoma, kigomba kuzasoza kigeze ku kuzimira burundu k'ukuri ku munsi wa nyuma, rwose mbere yuko Umwami agaragara. Ikibazo kiza mu bitekerezo byacu kigira kit: Imana ijya itererana abantu Bayo, kandi ikabareka bakagwa mu buyobe burundu? Ntibishoboka na rimwe. Kuko Ibyanditswe bivuga byeruye muri Matayo 24:24 ko:

"intore" ZITABASHA kuyobywa.

"Kuko abiyita Kristo n'abahanuzi b'ibinyoma bazaduka bakora ibimenyetso bikomeye n'ibitangaza, kugira ngo babone uko bayobya n'intore NIBA BISHOBOKA."

Ibyo birashaka kuvuva iki rero? Igisubizo twagihawe ku buryo bugaragara: Hariho Itorero Nyakuri n'itorero ry'ikinyoma. Hariho Umuzabibu nyakuri n'umuzabibu w'ikinyoma. Ariko biragaragara ko iryo torero ry'ikinyoma, uwo mubiri w'umuzabibu w'ikinyoma uzagerageza ige cyose kwishyira mu mwanya w'Itorero Nyakuri kandi rizavuga ko, ryo, ari ryo ry'ukuri kandi ko ari ryo ry'umwimerere, kandi ko Iryatoranijwe atari ryo. Iry'ikinyoma rizagerageza kwica Iry'ukuri. Ni uko byari bimeze mu Gitabo k'Ibyakozwe, Ni ibyo byatangajwe mu bisekuru birindwi, kandi ni byo byavuzwe mu nzandiko zinyuranye. Ni uko ibyo byari bimeze. Uko ni ko biri ubu. Uko ni ko bizamera. Ibyo ntibishobora guhinduka.

Tube tuzi neza ko ari nta rwiji ruri mu bitekerezo byacu kuri iyi ngingo. Dushakashake rero niba Ijambo rihamya uko guhamya. Dusubire mu Gitabo k'ibanze, Itangiriro. Mu busitani bwa Edeni, hari hari ibiti BIBIRI. Kimwe cyari kiza, ikindi cyari kibi. Kimwe imbuto zakeragaho zatangaga UBUGINGO, ikindi zigatanga urupfu. Hari hari abana babiri batambiye Imana ibitambo, mu Itangiriro. Nsubiyemo nti: "BOMBI UKO ARI BABIRI batambiye Imana ibitambo.

Itangiriro 4.3-5:

"Bukeye, Kayini azana ituro ku mbuto z'ubutaka, ngo ariture Uwiteka. Na Abeli azana ku buriza bw'umukumbi we no ku rugimbu rwawo. Uwiteka yita kuri Abeli no ku ituro rye, maze ntityita kuri Kayini n'ituro rye ..."

Ariko umwe (Kayini) yari mubi, kuko yari uwa se (umubi), mu gihe Abeli yari umukiranutsi imbere y'Umwami.

Na none hongeye kubaho abandi bana babiri ku mubiri bakomokaga ku babyeyi bamwe. Ni impanga za Isaka na Rebeka. Umwe yari yaratoranijwe n'Imana, kandi undi yari yaranzwe. Bombi uko ari babiri basengaga Imana. Muri buri gihe, havuzwe ugusenga Imana. Muri buri gihe cyabagaho, umubi yangaga umukiranutsi, kandi yatotezaga umukiranutsi. Mu bihe bimwe na bimwe, umubi yishe umukiranutsi. Ariko murebe. Bari batewe hamwe. Barabanaga. Bombi uko ari babiri biyitaga ab'Imana. Bombi uko ari babiri basengaga Imana.

Ibyo bishushanyo birashushanya ku buryo bwuzuye umugani w'Umwami Yesu Kristo, ige yavugaga ko Ubwami bw'Ijuru bugereranywa n'umuntu wabibye imbuto nziza, maze hanyuma umwanzi yaraje abiba urukungu muri izo mbuto nziza. Nta bwo ari Imana yabibye urukungu. Ni Satani wabibye urwo rukungu hagati mu mbuto nziza z'Imana. Ibyo biti by'ubwoko bubiri (abantu), bukomoka ku mbuto ebyiri zitandukanye, byakuriye hamwe. Byatunzwe n'ubutaka bumwe, byasangiye izuba rimwe, imvura imwe n'ibindi byiza byose, kandi byose byasaruwe ige kigeze. Murabona ibyo?

Ntimukibagirwe na rimwe uko kuri mu gihe tuzaba twiga ibisekuru by'itorero no mu gihe tuzaba twiga ibimenyetso. Kandi, cyane cyane, ntimukibagirwe ko ari muri iki gisekuru cya nyuma, ige urukungu ruhambirwa kugira ngo rutwikwe, ige ruzanga ingano igomba guhunikwa mu kigega n'Umwami.

Nashakaga kugenda nkagera ku iherezo ry'iki gitekerezo, noneho dutere indi ntambwe. Mwigeze mwiga amateka y'ububyutse? Rero Ububyutse busobanura Imana ikora mu Mbaraga. Kandi ige cyose Imana ikoze, Satani, na we aba ari aho kugira ngo akore. Nta kabuza.

Mugihe cy'ububyutse buhebuje bw'Ighugu cya Galles (kandi abantu benshi ibi ntibabizi), ibigo by'abarwayi bo mu mutwe byaruzuye mu kanya gato, kandi habayeho ukwigaragaza gukomeye kw'imbaraga za Satani kugira ngo akure abantu ku guhangam asaso Imana. Biranditswe ko mu gihe cya Wesley, abantu bakoraga ibantu bikomeye cyane, biturutse kuri Satani ku buryo budashidikanyaho, kugira ngo bakube ineza n'imbaraga by'Imana. Mu gihe cya Luther, bivugwa ko igitangaza cy'ubukozi bwe kitari gishingiye mu kuba yarashoboye guhakana Kirizya Gatolika y'i Roma, ahubwo ko igitangaza cyari gishingiye ku kuba yarakomeje kuba umugabo uhagaze ku byo yavugaga kandi akaba umuntu ushyira mu gaciyo, kandi yakomeje kumera atyo, hagati y'abakundirira, kensi na kensi babaga buzuye kandi bayobowe n'imyuka y'ibinyoma. Kandi, niba muzi umurimo w'uyu munsi wa nyuma, mwajyaga kuba mwarabonye igitero nk'icyo k'imyuka y'ibinyoma kandi mibi. Ni ngomwa ko bimera bityo. Noneho, niringiye kandi ndizera ko muri abanyamwuka bihagije kugira ngo mubashe kubisobanukirwa, kandi mubikuremo inyungu.

Kugira ngo nsoze iki gitekerezo ku Muzabibu w'Ukuri n'umuzabibu w'ikinyoma byivanze, kandi

bigaragaza iyo myuka ibiri iriho ikora, dusuzume 1 Yohana 4:1- 4 na Yuda 3, 4 na 12:

"Bakundwa, ntimwizere imyuka yose ahubwo mugerageze imyuka ko yavuye ku Mana, kuko abahanazi b'ibinyoma benshi badutse bakaza mu isi.

Iki abe ari cyo kibamenyesha Umwuka w'Imana. Umwuka wose uvuga ko Yesu Kristo yaje afite umubiri ni wo wavuye ku Mana, ariko umwuka wose utavuga Yesu utyo ntiwavuye ku Mana, ahubwo ni umwuka wa antikristo, uwo mwumvise ko uzaza kandi NONE UMAZE KUGERA mu isi. Mwebwe, bana bato, muri ab'Imana kandi ba bandi mwarabanesheje (umwuka wa antikristo), kuko uri (Umwuka Wera) muri mwe aruta uri mu b'isi."

Yuda 3, 4 na 12

"Bakundwa, ubwo nagiraga umwete wo kubandikira iby'agakiza dusangiye niyumvisemo ko mpaswe no kubahugura, kugira ngo mushishikarie kurwanira ibyo kwizera ABERA bahawe rimwe, bakageza iteka ryose. Kuko hariho BAMWE (batari abera) baseseye muri mwe rwihihswa (ntibinjiye mu rwuri banyuze mu IREMBO, bityo rero ni abajura) bagenewe kera gucirwaho iteka; ni abantu batubaha Imana, bahindura ubuntu bw'Imana yacu isoni nke, bakihakana Yesu Kristo ari We wenylene Databuja n'Umwami wacu. Abo, ni intaza mu isangira ryanu ryo gukundana, bagisangira NAMWE ibyiza bigaburira badatinya."

Dushingiye kuri ibi bice by'Ibyanditswe, ntawabasha guhakana ko Itorero Nyakuri n'itorero ry'ikinyoma byivanze, kuko yatewe hamwe, ariko akomoka ku mbuto zitandukanye.

Na none, ndatekereza ko hari ikintu runaka na none mwakagombye kumenya. Amatorero arindwi Yohana abwira aherereye muri Aziya Ntoya, kandi yose ni Amatorero y'abanyamahanga. Nta bwo avuga ku Itorero ry'i Yerusalem, ryari rigizwe ahanini n'Abayuda, hamwe wenda n'abantu bake b'abanyamahanga. Impamu y'ibyo ni uko Imana yari yamaze gutera Abayuda umugongo, kugira ngo Ihindukirire abantu b'abanyamahanga. Rero, mu bisekuru byose by'Itorero, Imana ikorana n'Abanyamahanga, kandi Yisohorera Umugen Wayo bwite mu mahanga. Ibyo bikora: "Ibihe by'Itorero" na: "Umwuzuro w'abanyamahanga" ni ikintu kimwe kandi kidahinduka. Ibyakozwe n'Intumwa 13:44-48:

"Ku isabato ikurikiraho, ab'imidugudu hafi ya yose bateranira kumva Ijambo ry'Imana. Ariko Abayuda babonye abantu ko ari benshi bagira ishyari ryinshi, bagisha impaka ibyo Pawulo avuga bamutuka. Pawulo na Barinaba bavuga bashize amanga bat: 'Byari bikwiye ko ari mwe mubanza kubwirwa Ijambo ry'Imana,' ariko none ubwo muryanke, kandi ntimwirebe ko mukwiriye ubugingo buhoraho, ngaho duhindukiriye Abanyamahanga. Kuko uku ari ko Umwami yadutegetse ati: 'Ngushyiriyeho kuba umucyo w'Abanyamahanga, ngo ujyane agakiza kurinda ugeza ku mpera y'isi.' Abanyamahanga babyumvise batyo barishima bahimbaza Ijambo ry'Imana, abari batoranirijwe ubugingo buhoraho bose barizera."

Abaroma 11:1-8

"Ni uko ndabaza nti: 'Mbese Imana yaciye ubwoko Bwayo?' Reka da! Kuko nange ndi Umwisirayeli wo mu rubyaro rwa Aburahamu, wo mu muryango wa Benyamini. Imana ntiyaciye ubwoko bwayo yamenye kera. Ntimuzi ibyo Ibyanditswe bivuga kuri Eliya, uburyo yivotoye Abisirayeli abarega ku Mana ati: Mwami, bishe abahanazi bawe basenya n'ibicaniro byawe, nange nsigaye ngenyine kandi barashaka kunyica.' Mbese Imana yamushubije iki? Yaramushubije iti: 'Nishigarije abantu ibihumbi birindwi bitarapfukamira Bayali. Ni uko rero uko ni ko bikimeze no muri iki gihe, hariho abantu bakeya basigaye batoranijwe ku bw'ubuntu. Ariko ubwo bibaye ku bw'ubuntu ntibikiri ku bw'imrimo, kuko bitabaye bityo ubuntu ntibwaba ari ubuntu. Ni uko tuvuge dute? Icyo Abisirayeli bashatse ntibakibonye, ahubwo abatoranijwe ni bo bakibonye abandi basigara binangiye imitima, nk'uko byanditswe ngo Imana yabahaye umutima wo guhunikira, n'amaso atabona, namatwi atumva.' Uko ni ko bikimeze na bugingo n'ubu."

Abaroma 11:25-29

"Bene Data, kugira ngo mutabona uko mwirata, ndashaka ko mumenya iby'iri banga: Abayisirayeli bamwe banangiwe imitima ariko si bose, kugeza ubwo abanyamahanga bazinjira mu Itorero bakagera ku mubare ushyitse. Ni bwo Abisirayeli bose bazakizwa nk'uko byanditswe ngo: « Umukiza azava i Siyon, Azakura muri Yakobo kutubaha Imana. » « Iryo ni ryo sezerano mbasezeranje, Ubwo nzabakuraho ibyaha. » Ku bw'ubutumwa bwiza babaye abanzi b'Imana ku bwanyu, ariko ku bwo gutoranywa n'Imana, bayifiteho igikundiro ku bwa basekuruza, Kuko impano z'imana no guhamagara kwayo bitavuguruzwa.

Ayo matorero arindwi aherereye muri Aziya Ntoya yari afite muri icyo gihe cya kera ibayarangaga bimwe na bimwe byaje guhinduka imbuto yeze y'ibisekuru bizaza. Ari yo yari imimere ikimera icyo gihe nyuma yaje guhinduka umusaruro weze mu gihe cyakurikiyeho, nk'uko Yesu Kristo yabivuze ati:

"Mbese ubwo bagenje batya igiti kikiri kibisi, nikimara kuma bizacura iki?"Luka 23:31.

UBUTUMWA BW'IGISEKURU K'ITORERO RYA EFESO

Ibyahishuwe 2:1-7:

"Wandikire Marayika w'Itorero ryo muri Efeso uti: 'Ufashe inyenyeri zirindwi mu kuboko kw'iburyo, akagendera hagati y'ibitereko by'amatabaza birindwi by'izahabu, Aravugaaya magambo ati: "Nzi imirimo yawe n'umuhati wawe no kwhihangana kwawe, kandi nzi ko utabasha kwhihanganira abanyangeso mbi, n'uko wagenzuye abiyyita intumwa atari zo, ukabona ko ari abanyabinyoma; Uzi kwhihangana kandi warenganirijwe Izina Ryange ntiwacogora. Arikorero mfite icyo nkugaya, ni uko waretse urukundo rwawe rwa mbere. Nuko ibuka aho wavuye ukagwa wihane, ukore imirimo nk'iya mbere kuko nutabikora nzaza aho uri, nkure igiterekoye k'itabaza cyawe ahacyo nutihana. Arikorero ufite icyo ngushimira, ni uko wanga imirimo y'Abanikolayiti, iyo Nange nanga. Ufite ugutwi niyumve ibyo Umwuka abwira amatorero "Unesha nzamuha... kurya ku mbuto z'Igiti cy'Ubugingo kiri muri Paradizo y'Imana.

INTUMWA

Intumwa (Marayika) w'Itorero rya Efeso yari intumwa Pawulo. Ntawahakana ko yari intumwa y'igisekuru cya mbere cy'abanyamahanga. Nubwo Petero yari yarahawe ubutware bwo gukingurira irembo abanyamahanga, ni Pawulo wahawe kuba intumwa yabo n'umuhanuzi wabo. Yari Intumwa-Muhanuzi ku banyamahanga. Umurimo we w'ubuhanuzi, ku bwawo yahawe uguhishurirwa kuzuye kw'Ijambo ku banyamahanga, ibyo byahamije ko yari intumwa yabo yabatumweho. Izindi ntumwa z'i Yeruzalemu zemeraga ibyo.

Abagalatiya 1:12-19:

"Kuko nange ntabuhawe n'umuntu, kandi sinabwigishijwe n'umuntu, ahubwo ni Yesu Kristo wabumpishuriye. Mwumvise ingeso zange nari mfite kera ngikurikiza idini y'Abayuda, yuko nari nkabije kurenganya Itorero ry'Imana no kuririmura. Kandi narushije benshi bo mu bwoko bwacu tungana gukurikiza idini y'Abayuda, kuko nabarushaga kugira ishyaka ry'imigenzo twahawe na ba sogokuruza. Arikorero Imana yantoranije nkiri mu nda ya mama, Impamagara ku bw'ubuntu bwayo. Kandi ubwo Yashimaga kumpishurira Umwana Wayo ngo mvuge Ubutumwa Bwe Bwiza mu banyamahanga, sinahereye ko ngisha inama abafite umubiri n'amaraso, cyangwa ngo nzamuke nge i Yerusalem gusanga abambanjirije kuba intumwa, ahubwo nagiye muri Arabiya kandi mvuyeyo nsubira i Damasiko. Nuko imyaka itatu ishize ndazamuka njya i Yerusalem gusura Kefa, mara iwe iminsi cumi n'itanu. Arikorero mu zindi ntumwa nta wundi nabonye, keretse Yakobo mwene nyina w'Umwami Yesu."

Abagalatiya 2:2:

"Njyanyweyo n'ibyo nahishuriwe. Ni uko mbasobanurira ubutumwa bwiza mbwiriza mu banyamahanga, icyakora mbusobanurira abakuru bashimwa twiherereye ngo ntirukira ubusa, cyangwa ngo mbe narirukiye ubusa."

Abagalatiya 2:6-9

"Arikorero abashimwa ko ari bakuru (uko bameraga kera simbyitayeho, kuko ku bwange byose bimpwaniye. Imana ntirobanura abantu ku butoni), abo bashimwa nta cyo banyongereyeho ku byo nigishaga. Ahubwo babona yuko nahawe ubutumwa bwo kwigisha abatarakebwe, nk'uko Petero yahawe ubwo kwigisha abakebwe, Kuko Uwahaye Petero ubutware ngo atumwe ku bakebwe, ari na We wabumpaye nange ngo ntumwe ku banyamahanga. Nuko bamaze kumenya ubuntu nahawe (abo mvuga ni Yakobo na Kefa na Yohana abashimwa ko ari inkigi), badusezeranira nge na Barinaba ko bazafatanya natwe, babihamirishije gukorana mu ntoki ngo twebwe tuge mu banyamahanga, na bo bage mu bakebwe."

Abaroma 11:13:

"Arikorero ndababwira mwebwe abanyamahanga yuko nubahiriza umurimo wange, kuko ndi intumwa ku banyamahanga."

Pawulo yashinze Itorero ryo muri Efeso ahagana hagati mu kinyejana cya mbere. Ibi bituma tubasha gushyiraho itariki y'intangiriro y'Igisekuru k'Itorero rya Efeso: ahagana mu mwaka wa 53 nyuma ya Yesu Kristo.

Uburyo bwe bwo kwigisha Ijambo ni urugero rwo kugenderwaho intumwa zose zaje nyuma ye zari zigiye kwifufa gukurikiza, ikindi kandi ni n'urugero rwo gukurikiza n'umukozi nyakuri uwo ari we wese

w'Imana, nubwo uwo we atazagera ku rwego rumwe na Pawulo mu rwego rw'ubuhanuzi. Umurimo wa Pawulo wari ufite ibiwuranga bitatu bikurikira:

Icyo mbere, Pawulo yari umwizerwa bidasubirwaho ku Ijambo. Ntiyigeze na rimwe arica iruhande, atitaye ku kiguzi icyo ari cyo cyose byamusaba.

Abagalatiya 1:8-9:

"Ariko nihagira ubabwiriza ubutumwa butari ubwo twababwirije, ari twe cyangwa ndetse Marayika uvuye mu ijuru, avumwe. Nk'uko twabanje kubivuga na none nongeye kubivuga nti: "Niba umuntu ababwira ubutumwa budahura n'ubwo mwemeye mbere avumwe!"

Abagalatia 2:11 n'uwa14:

"Ariko ubwo Kefa yazaga muri Antiyokiya, namugishije impaka duhanganye kuko yari yagaragaweho umugayo. Ariko mbonye ko batagenda mu nzira igororotse ihura n'ukuri n'ubutumwa bwiza, mbwirira Kefa imbere ya bose nti: "Ubwo wowe uri Umuyuda ukifata nk'abanyamahanga, ntiwifate nk'Abayuda, ni iki gituma uhatira Abanyamahanga kwifata nk'Abayuda?"

1 Abakorinto 14:36-37

"Mbese kuri mwe ni ho Ijambo ry'Imana ryaturutse? Cyangwa se ryageze kuri mwe mwenyine? Nihagira umuntu wibwira ko ari umuhanuzi cyangwa ko afite umwuka, amenye ibyo mbandikiye ko ari itegeko ry'Umwami wacu."

Mwitegerezko Pawulo atari afite idini, ahubwo ko yari ayobowe n'Umwuka, nka Mose igihe Imana yakoraga Inyuriye muri we kugira ngo ayobore Isirayeli ayivana muri Egiputa. Nta bwo ari inama y'i Yerusalem yohereje Pawulo, byongeye kandi nta nubwo iyo nama yari ifite ububasha cyangwa itegeko kuri we. Ni Imana, kandi Imana yonyine, Yamwoherezaga kandi Ikanamuyobora. Pawulo ntiyari uw'abantu, ahubwo yari uw'Imana. Abagalatiya 1:1:

"Pawulo (intumwa itari iy'abantu, kandi itatumwe n'umuntu, ahubwo yatumwe na Yesu Kristo n'Imana Data wa twese yamuzuye)."

Abagalatiya 2:3-5

"Nubwo Tito twari kumwe ari Umugiriki ntibamuhatiye gukebwa, ahubwo hanyuma byatewe na bene Data b'indyarya, binijwe rwihihswa no gutata umudendezo wacu dufite muri Kristo Yesu, kugira ngo badushyire mu bubata. Abo ntitwabumviye na hato ngo dutegekwe na bo kugira ngo ukuri k'Ubutumwa Bwiza kugume muri mwe."

Icyo kabiri, umurimo we wari mu mbaraga z'Umwuka, ku buryo yerekanaga Ijambo rivuzwe n'iryanditswe.

Abakorinto 2:1-5:

"Ni cyo gituma bene Data, ubwo nazaga iwanyu, ntaje ndi umuhanga w'intyoza no kuvuga, cyangwa mfite ubwenge buhebuje mbabwira ibihanya by'Imana, Kuko nagambiriye kutagira ikindi mbamenyesha keretse Yesu Kristo, ari We Yesu Kristo wabambwe. Nabanaganamwe mfite intäge nke, ntinya mpinda umushyitsi mwinshi, N'ibyo navugaga nkabwiriza ntibyari amagambo y'ubwenge yo kwemeza abantu, ahubwo byari ibigaragaza Umwuka n'imbaraga, kugira ngo kwizera kwanyu kudahagararira ku bwenge bw'abantu ahubwo mu mbaraga z'Imana."

Ibyakozwe 14:8-10:

"I Lusitira hariho umuntu wavutse aremaye ibirenge, nta bwo yari yarigeze atambuka. Uwo yumvise Pawulo avuga na we amuhanze amaso, abona ko afite kwizera kumuhesha gukizwa. Avuga ijwi rirenga ati: byuka uhagarike amaguru yawe weme. Arabambaduka aratambuka."

Ibyakozwe 20:9-12:

"Umusore witwaga Utuko yari yicaye mu idirishya, arasinzira cyane. Ni uko Pawulo akomeza kuganira amagambo menshi biratinda, Utuko arahunyiza ava mu cyumba cyo hejuru aragwa, basanga amaze gupfa baramuterura. Pawulo aramanuka amwubama hejuru, aramuhabera ati 'Mwiboroga kuko ubugingo bwe bumurimo. Amaze gusubira muri icyo cyumba cyo hejuru, amanyura umutsima aryaho, akomeza kubaganiriza byinshi kugeza mu museso maze aragenda. Bazana uwo muhungu ari muzima, birabanezeza cyane."

Ibyakozwe 28:7-9:

"Bugufi bw'aho hantu hari igikingi cy'umutware w'icyo kirwa witwaga Pubuliyo aratwakira atuzimanira neza iminsi itatu. Se wa Pubuliyo yari arwaye ubuganga n'amacinya. Ni uko Pawulo yinjira mu nzu ye arasenga amurambikaho ibiganza arakira. Ibyo bibaye abandi barwayi bari mu kirwa bahera ko baraza, arabakiza."

Abakorinto 12:12:

"Ni ukuri nakoze ibimenyetso byerekana ko ndi intumwa, mbikorera hagati yanyu nihangana cyane, ari byo bimenyetso n'ibitangaza n'imirimo ikomeye."

Icyu gatatu, yerekanaga ku buryo bugaragara imbuto y'umurimo we yahawe n'Imana.

Abakorinto 12:11:"

Mpindutse umupfu ariko ni mwe mwabimpase, kuko ibyari bikwiriye ari uko mba narogejwe namwe. Dore za ntumwa zikomeye cyane nta cyo zandushije, nubwo nta cyo ndi cyo.

Abakorinto 9:2:

"Niba ku bandi ntari intumwa ariko kuri mwe ndiyo, kuko mwebwe ubwanyu, ari mwe kimenyetso cyange cyo kuba intumwa y'Umwami."

Abakorinto 11:2:

"Kuko mbafuhira ifuhe ryo mu buryo bw'Imana, kuko nabarangiye umugabo umwe ari we Kristo, ngo mbashyingire mumeze nk'umwari utunganye."

Pawulo yari yarabaye igikoresho gikoreshwa ku bwo kwinjiza imikumbi y'intama zabaga ziturutse mu mahanga; yarabagaburiraga, yabitagaho kugeza ubwo bera imbuto yo gukiranuka kandi bagategurirwa gusanganira Umwami nk'igice cy'umugen uzaturuka mu mahanga.

Igihe uguhishurwa kw'Ibyahishuwe kwatanzwe, dushingiye ku nkuru zivugwa, Pawulo yari yaramaze kwicwa ahewe Imana, ariko Yohana yakomeje umurimo mu mwanya we neza neza nk'uko Pawulo yari yarawukoze mu gihe cy'umurimo we. Kuba Pawulo yarapfuye mbere y'uko Ibyahishuwe bitangwa nta cyo bihindura ku kuba yari intumwa y'Igisekuru cy'itorero rya Efeso, kuko intumwa ya buri gisekuru, hatitawe ku gihe ibonekeye cyangwa igihe igendeye, ni umuntu, biturutse ku Mana, ugaragara ko ari we w'ingenzi muri icyo gisekuru ku bwo kwigaragaza k'umurimo we biturutse ku Ijambo rigaragajwe. Uwo muntu, yari Pawulo.

UMUGI WA EFESO

Umugi wa Efeso wari umwe mu migi itatu yari ikomeye kurusha indi y' Aziya. Bakundaga kuwita: "Umugi wa gatatu w'ukwizera kwa gikristu", uwa mbere ukaba Yerusalem, naho uwa kabiri ukaba Antiyokiya. Wari umugi ukize cyane. Wategekwaga n'Abaroma, ariko ururimi rwahavugwaga rwari ikigiriki. Abanyamateka bizera ko Yohana, Mariya, Petero, Andereya na Filipo bashyinguwe bose muri uyu mugi mwiza. Pawulo, wari warashyizeho urufatiro rw'ukwizera nyakuri muri uwo mugi, yahabaye gusa igihe hafi k'imyaka itatu ari umushumba. Nyamara, mu gihe yabaga atari hafi y'umukumbi, yakomezaga kubatekerezaho mu gusenga. Timoteyo aba umwepisikopi wa mbere wa Efeso. 1 Timoteyo 1:1-3:

"Pawulo wagizwe intumwa ya Kristo Yesu, ku bw'itegeko ry'Imana Umukiza wacu na Kristu Yesu ari we byiringiro byacu, ndakwandikiye Timoteyo, umwana wange nyakuri nibyariye mu byo kwizera. Ubuntu n'imbabazi n'amahoro bibe kuri wowe, biva ku Mana Data wa twese no kuri Kristo Yesu Umwami wacu. Ugume muri Efeso nk'uko nakwinginze, ubwo najaya i Makedoniya, kugira ngo wihanangirize bamwe kutigisha ukundi."

Izina Efeso ubwaryo rifite igisobanuro gikubiyemo ibisobanuro binyuranye: "kugira intumbero" no "gucika intege." Ibyifuzo nyamukuru by'icyo gisekuru, cyari cyaratangiranye umwuzuro w'Umwuka, "uburebure bw'Imana" ku bw'ibyo bari bafite intumbero y'umuhamagaro w'ijuru uturuka ku Mana, batangira kugenda baha umwanya imyitwarire yo kudakomeza kuba maso. Bakurikiraga Yesu Kristo mu ntege nke ugereranije na mbere; ibyo byacaga amarenga bigaragaza ko, mu bisekuru byajyaga gukurikiraho, icyo kintu abantu bari barimo kitwa Itorero cyari kigiye kuzagwa mu icuraburindi mu bintu biteye ubwoba bya: "umworera wa Satani." Ryari ryaracitse intege kandi ryari ritangije guta umurongo. Rwose, icyo gisekuru cyari kirimo gusubira inyuma. Cyari cyaratsetse urukundo rwacyo rwa mbere. Akabuto gato katewe muri icyo gisekuru cya Efeso kari kagiye gusoza gakuriye mu mwuka w'ubuyobe, ku buryo inyoni zose zizira zo mu kirere zarika mu mashami yako. Uwo mumere muto wajyaga gusa, mu maso y'abantu nka Eva Mushya (Itorero Rishya), Ibyo bikaba ari uburyo bwo kugaba igitero gikomeye bishingiye ku ntekerezo za muntu ku buryo uwo Eva mushya yajyaga kuzareka agashukwashukwa na

Satani. Igisekuru cya Efeso cyari cyaramuhaye ibyiza bihebuje kurusha ibindi bituruka ku Mana, kandi yari yarahagaze neza mu gihe runaka, ariko hanyuma yaje gucika intege kandi, muri icyo gihe cy'uburangare, Satani yabibye imbuto yo kurimbuka burundi.

Ndetse n'idini rya Efeso rwari urugero rwuzuye rw'icyo gisekuru cya mbere k'itorero, kandi ritanga ishusho y'ibisekuru byari bigiye kuza. Ubwa mbere, ingoro itagira uko isa ya Diyane, yubatswe mu myaka myinshi, mo imbere hayo ahantu ho kubahwa hijimye cyane kandi hadasanzwe hari harimo ishusho ya Diyane. Iyo shusho rwose yari itandukanye n'izo wasangaga mu zindi ngoro zeguriwe icyo kigirwamana. Yari igizwe n'ishusho y'umugore utamenya uko asa yari ifite igice cyo hasi cyari gishingiye mu ngiga y'igit cyari cyarabajwemo. Amaboko yacyo abiri yari ibihindizo bibiri by'icyuma.

Nk'uko ibi bigaragaza ku buryo butunganye umwuka w'antikristo warekuwe mu gisekuru cya mbere! Wari wararekuriwe mu bantu, ariko ntiwari ufite ishusho yajyaga kubasha kubibamenyesha ku buryo bwihuse. Nyamara, ibihindizo bibiri by'icyuma byari bigize amaboko byerekanaga ko umugambi we wari uwo gusiribanga umurimo w'Imana binyuriye mu cyuho k'inzira igoramye y'ibitero by'ubucengezi bwe. Kandi nta muntu n'umwe wajyaga kumubona, yaba we, cyangwa ibyo yakoraga. Ariko umunsi umwe, bajyaga kuzabibona, igihe yajyaga kuzakoresha ayo maboko y'icyuma kugira ngo ahindure "imirimo" ye "inyigisho yo kwizerwa" Inyigisho yajyaga kuzahinduka itegeko ry'ingoma y'ubwami

Uburyo umurimo w'ingoro wakorwagamo na bwo burabihishura cyane. Mbere na mbere, hari hari abakoreraga icyo kigirwamana, bari inkone. Uko gukorere ikirwamana kw'ingumba kwashushanya ubugumba bw'ubwoko bwajyaga kuzajya kure y'Ijambo, kuko ubwoko buvuga ko buzi Imana hanze y'Ijambo, rwose ntibuba bufite ubuzima kimwe n'inkone itabyara. Icyu kabiri, ingoro yabaga irimo abakoreraga ikigirwamana b'amasugi bakoraga imirimo y'iyobokamana y'ingoro. Ibi byamenyeshaga umunsi imihango n'ukwishushanya, imigenzo n'imirimo byajyaga kuzasimbura Umwuka Wera, n'igihe kwigaragaza kw'imirimo ikomeye y'Umwuka Wera kwajyaga kuzahagarara kuzura urusengero rw'Imana. Hejuru y'ibi byose hari hari umukozi w'ikigirwamana mukuru, umuntu wari ufite ububasha bwa politiki kandi ufite uruhare rukomeye; icyo cyari ikimenyetso k'ibyagombaga kuzagenda bibaho byari bimaze gutangira, nubwo bitari byakigaragaza ku buryo bweruye: Itorero ntiryajyaga gutinda gushyirwa mu buyobozi bw'umuntu, ufite imigambi ya kimuntu n'ibyo agambiriye bya kimuntu, kandi "Uku ni ko Umwuka Wera Avuze" byajyaga kureka kuba ukuri kuzima.

Kuba munsi y'ubuyobozi bw'abo bantu bose, babaga ari imbata z'ingoro, nta yandi mahitamo babaga bafite usibye kumvira inzego zibakuriye z'idini. Ibi se bisobanuye iki, kitari uko, abayobozi b'idini umunsi umwe bari bagiye guhindura imbata abayoboke b'abalayiki bakoresheje amayeri ya politiki, babifashijwemo na Leta, kandi basimbuza Ijambo n'Umwuka inyigisho y'abantu, amahame n'ubuyobozi bw'abantu, mu gihe abayobozi bajyaga kuzidamararira mu bukire babonye mu nzira mbi kandi bakibera mu binezeza byanduye, kandi mu gihe rubanda rw'abakene bo mu bwoko, abo - ku Mana - bagombaga gukorerwa, bajyaga guhinduka abagaragu.

YESU, INTUMWA YE N'AMATORERO YE

Ibyahishuwe 2:1:

"...Dore icyo Ufashe inyenyeri ndwi mu kuboko kwe kw'iburyo, Akagendera hagati y'ibitereko by'amatabaza birindwi by'izahabu avuga."

Uyu ni We Uvugwa ati:

"Uyu Yesu umwe ni We Mwami na Kristo ICYARIMWE." Nguyu, Umwe kandi Umwami umwe Rukumbi Imana Ishobora-Byose, kandi nta yindi ibaho usibye We. Nguyu, Umukiza ("... agakiza gaturuka k'Uwiteka", Yona 2:10), ugenda hagati y'amatorero mu gihe k'ibisekuru birindwi. Icyo Yari Cyo ari mu gisekuru cya mbere, ni Cyo Akomeza kuba Cyo mu bisekuru byose. Kuri buri mwizera, ni Yesu Kristo, Udahinduka uko Yari ari ejo, uyu munsi ni ko Ari kandi ni ko Azahora iteka ryose. Icyo Yakoze igihe kimwe, na n'ubu Aracyagikora, kandi Azakomeza kugikora.

Noneho muraza kubona aha ko Yesu agenda wenyine hagati y'Amatorero Ye. Nta wundi muntu bari kumwe. Ntashobora kugira undi, kuko ari We wenyine washohoje agakiza Ke, kandi, kuko Yaricunguje amaraso Ye bwite, ni Irye. Ni Umwami waryo Akaba na Shebuja waryo. Rimuha ikuzo ryose, kandi ntazasangira iryo kuzo n'undi.

Nta mupapa n'umwe bazarisangira. Nta mwepisikopi ukuriye abandi bazarisangira. Mariya, nyina ubyara umubiri We wo mu isi ntibazarisangira. Ntari kumwe na We. Ntavuga ahindukira areba Se, kuko Ari We Data. Ntahindukira ku bwo guha amabwiriza Umwuka Wera, kuko Ari We Mana, Umwuka uhoraho iteka ryose, kandi n'Ubugingo Bwe bwisuka mu Itorero kandi bukarikoreramo, ni bwo buriha ubuzima, kandi We Adahari nta buzima bwaba buriho. Agakiza gaturuka k'Uwiteka.

Nta muntu wari kumwe na We igihe yaribataga ubukana bw'inkazi bw'umujinya w'itanura ryaka

umuriro. Nta bwo ari uwundi, ahubwo ni We wamanitswe ku musaraba kandi ni We watanze amaraso Ye. Ni We Banze ryo kwizera kwacu akaba ari na we ugusohoza rwose. Ni We wa Mbere akaba n'Uw'imperuka w'agakiza kacu. Ni We, nta wundi muntu wundi, twashyingiranywe. Nta bwo turi ab'itorero, turi Abe. Ijambo Rye ni itegeko. inyigisho z'abantu, amahame, amabwiriza n'amasezerano yemeranijweho nta ruhare bifite kuri twe. Ni byo, ni Yesu WENYINE ugendra hagati y'Amatorero. Ni Imana muri ryo, itanga ugushaka n'ugukora biturutse ku gushaka Kwayo kwiza. Ntimukibagirwe na rimwe ibyo. Mufitanye isano rimwe gusa n'Imana, n'Imana Ikagirana isano rimwe gusa namwe - ni Yesu, kandi YESU WENYINE.

Nguwo ufite inyenyeri ndwi mu kuboko Kwe kw'iburyo. Ikiganza k'iburyo cyangwa ukuboko bisobanura Imbaraga n'Ubutware by'Imana. Zaburi 44:4:

"Kuko atari iyabo nkota yabahaye guhindura igihugu, kandi atari ukuboko kwabo kwabakijje. Ahubwo ni ikiganza Cyawe k'iburyo, n'ukuboko Kwawe n'umucyo wo mu maso Hawe, kuko Wabishimiraga."

Muri icyo kiganza k'iburyo k'imbaraga harimo inyenyeri ndwi, ari zo, dushingiye mu Byahishuwe 1:20, intumwa ndwi z'Amatorero. Ibi bisobanura ko imbaraga n'ubutware by'Imana ubwabyo biri inyuma y'intumwa Zayo muri buri gisekuru. Izo zigendera mu muriro no mu mbaraga by'Umwuka Wera hamwe n'Ijambo. Abo ni inyenyeri kuko bagaragaza umucyo. Umucyo bagaragaza ni umucyo We ubwe. Nta mucyo bafite ubwabo. Ntibaka umuriro wabo ubwabo, kugira ngo abantu bagendere mu mucyo w'ibishashi by'umuriro bakije. Yesaya 50:11. Burije, kuko nijoro ni bwo inyenyeri zigaragara. Ni ijoro ry'umwijima w'icuraburindi w'icyaha, kuko bose (ni ukuvuga isi yose) bakoze icyaha ntibashykira ubwiza bw'Imana. Abaroma 3:23.

Izo ntumwa ndwi zimenyesha abantu Imana. Uwo ari we wese uzakiriye aba yakiriye Uwazitumye. Yohana 13:20. Zivuga kandi zigakora ku bw'ubutware Bwe. Azishyigikiriza imbaraga zose z'Ubumana.

Matayo 28:18-20:

"Ni uko Yesu arabegera avugana na bo ati: 'Nahawe UBUTWARE BWOSE mu Ijuru no mu isi.' Nuko mugende muhindure abantu bo mu mahanga yose abigishwa, mubabatiza mu Izina rya Data wa twese n'Umwana n'Umwuka Wera, Mubigisha kwitondera ibyo nababwiye byose. Kandi dore, NDI KUMWE NAMWE IMINSI YOSE kugeza ku mperuka y'isi (iherezo ry'ibihe)."

Ngaba rero, buzuye Umwuka Wera no kwizera, bagurumanishwa n'umuriro w'Imana, bashyira hejuru Ijambo ry'ukuri, kandi na We ari aho kugira ngo abashyigikire. Kandi, mubitekerezeho, nta mwizerwa n'umwe wo mu gisekuru na kimwe wigeze yiheba mu mutima we, ngo avuge ati: "Yoo! iyo nza kubasha kuba ndi aho, mu gisekuru cya mbere, igithe intumwa zari zimaze koherezwa!" NTA MPAMVU IHARI yo kureba inyuma. NIMURARAME! Maze mwitegerezze ugendra nonaha ubu hagati y'Amatorero mu gihe k'ibisekuru byose. Mwitegerezze Udhinduka uko Yari Ari ejo, uyu munsi ni ko Ari kandi ni ko Azahora iteka ryose, kandi Udhinduka na rimwe, haba muri kamere Ye, haba no mu nzira Ze. Aho babiri cyangwa batatu bateraniye mu Izina Rye, aba Ari hagati muri bo! Kandi atari ukuba hagati yabo nk'indorerezi itagize icyo yitaho, cyangwa nka Marayika w'umugabo wo guhamya, ahubwo Aba Ari aho kugira ngo Agaragaze neza neza icyo Ari Cyo. Ubugingo, Umufasha, Umugaba w'impano zose zihebuje ku Itorero. Haleluya!

"Ugendra hagati y'ibitereko by'amatabaza birindwi by'izahabu." Mbega ukuntu aya magambo yuzuye insobanuro! Iyo tuyarebeye mu mucyo w'Ibyanditswe, bimwerekana nka: "Kristo ari We bugingo bwacu." Ni byo, ku bw'ibyo, Kristo ni We bugingo bw'itorero. Nta bundi bugingo rifite. Atarimo, nta kindi ryaba riri cyo usibye isosiyete y'idini, abantu bishyize hamwe (club), ihuriro mburumumaro ry'abantu. Intumbi, nubwo yaba irimbishijwe imitako y'imirimbo n'imyambaro, ikomeza kuba intumbi. Ni cyo kimwe n'itorero: nubwo babasha gushyira gahunda zabo mu bikorwa n'umuhate wabo mwinshi, ridafite Kristo, na ryo ryaba ari intumbi. Arikoyo Ari kumwe na Ryo, iyo Ari We uritera imbaraga, Rihinduka, mu gutangara kwa bose, "Umubiri We, umwuzuro w'Uwuzuza byose muri bose." Kandi n'ubu kuri iyi saha, Aragendera hagati y'igitereko k'itabaza k'izahabu k'iki gisekuru cya nyuma. Icyo Yari Cyo igithe yagendaga mu gisekuru cya mbere, na n'ubu ni Cyo ari Cyo muri iki gisekuru cya nyuma. Yesu Kristo, UDAHINDUKA UKO YARI ARI EJO, UYU MUNSI NI KO ARI kandi NI KO AZAHORA ITEKA RYOSE.

"Ibitereko by'amatabaza birindwi by'izahabu." Mu Kuva 25:31, haravuga hati:

"Kandi uzareme igitereko cy'amatabaza mu izahabu NZIZA; icyo bakireme mu izahabu icuzwe; indiba yacyo n'umubyimba wacyo, ibikombe n'ibibumbabumbye n'uburabyo byo kuri cyo bicuranwe na cyo."

Itorero nyakuri rya Yesu Kristo, Umugen, agereranywa n'izahabu NZIZA ITAVANGIYE. Ugukiranuka kwaryo ubwaryo, ni ugukiranuka Kwe BWITE. Imirimo yaryo, ni imirimo ihebuje Ye UBWE. Ibiriranga biri muri We. Icyo We ari Cyo, Rigomba kukigaragaza. Icyo We afite, Rigomba kukerekana. Muri Ryo nta

makemwa aririmo. Ryuzuye ubwiza, imbere kimwe n'inyuma. Kuva mu ntangiriro ukageza ku iherezo, ni umurimo w'Umwami Waryo, kandi imirimo y'Umwami yose iratunganye. Bityo, ubwenge n'umugambi bihoraho by'Imana byarasaranganijwe kandi bigaragarira muri Ryo. Ni gute washyikira uburebure bw'ibyo? Ni gute wabisobanukirwa? Nubwo ibyo byatubera nk'ibidashoboka, dushobora kubyemera ku bwo kwizera, kuko ari Imana yabivuze.

Nyamara, igitereko cy'amatabaza ntigikozwe mu izahabu gusa, ahubwo gikozwe mu izahabu YACUZWE. Gikozwe mu izahabu yacuzwe, bihuye neza neza n'ibishushanyo mbonera Umwuka yatanze ku Bwaryo. Ni nde wundi? Usibye Umwami Waryo akaba n'Umutware Waryo, Yesu Kristo, Wigize gukubitwa kandi agatandukanywa n'ikibi cyose nk'Umugen wa Yesu Kristo? Nta gushidikanya, Asoza imibabaro Kristo Yari Yarasigaje. Yacujwe Iby, ubuzima Bwe buri mu kaga. Bamubona ameze nk'intama igenewe kujyanwa mu ibagiro. Aricwa umunsi wose. Arababara cyane ariko, uko biri kose, ntiyihorera, nta nubwo ababaza abandi. Uyu mugeni mwiza wa Kristo akwiriye Ubutumwa Bwiza. Kandi, nk'uko izahabu inoze, ikaba itandukanye n'ubutare bw'umuringa bumeneka iyo babucuze, iyo zahabu y'Imana izihanganira imibabaro ihura na yo ku bw'Umwami, nta guhetama, kumeneka cyangwa ngo ishwanyagurike, ahubwo igahabwa ishusho n'ibigeragezo n'ingorane byo muri ubu buzima kugira ngo ibe ubwiza bw'umutako n'umunezero by'iteka ryose.

KRISTO ASHIMA ABE

Iyahishuwe 2:2-3:

"Nzi imirimo yawe n'umuhati wawe no kwihangana kwawe, kandi nzi yuko utabasha kwihanganira abanyangeso mbi, n'uko wagenzuye abiyita intumwa kandi atari zo, ukabona ko ari abanyabinyoma. Uzi kwihangana kandi warenganirijwe izina ryange ntiwacogora."

Mbega ishimwe rihebuje Umukiza ashimira abana Be! Arashima byimazeyo imyifatire yabo n'imyitwarire yabo byo mu buryo bw'Umwuka. Azi ko muri bo harimo intege nke, ariko nta bwo ahagurukira kubirwanya. Ese rwose si yo kamere y'Umwami? Azi kudutera umwete mu byiza no kuduca intege mu bibi. Twabasha twese gukura inyigisho nziza muri ibi ku bwo kuyobora Itorero n'imiryango yacu. Kandi akarusho na none, twabasha twese gukuramo inyigisho nziza, kuko neza neza ni uko nguko Imana ikorana na buri wese muri twe. Uwera w'Imana, ntugacike intege na rimwe, kuko Imana Itari Intazirikana ngo yibagirwe imirimo yanyu y'urukundo. Ibyo dukora byose, ndetse guha umuntu ikirahure kimwe cy'amazi afutse, biguhesha ingororano n'umugisha biturutse ku Mwami.

"Nzi imirimo yawe n'umuhati wawe no kwihangana kwawe." Mu gihe Agendera hagati mu Itorero Rye, Azi neza imibabaro y'ubwoko Bwe, kandi Akayitaho. Nko mu gihe cy'ubucakara muri Egiputa, igihe yumvise gutaka kwabo, Udhahinduka na rimwe yumva igahe cyose gutaka kw'abarenganywa, mu gihe Agendera hagati muri bo. Ijambo: "umuhati" ubwaryo rivuga: "umunaniro uterwa no kurenganywa". Ubwoko bw'Imana ntibuyikorera gusa mu mihiati y'urukundo, ahubwo bubabazwa ku bwe bunezerewe. Bikorera umutwaro bafite ukwihangana. Igisekuru cya mbere cyagize ugutotezwa gukomeye. Byagisabye gukora cyane kugira ngo kibwirize Ubutumwa bwiza kandi gikwirakwize ukuri. Umuhamagaro wabo muri ubu buzima wari uwo gukorera Imana, kandi igahe ibyiringiro byabo muri ubu buzima byahinduwe ubusa, bagaragaje kwihangana maze begurira byose Uwari warabasezeranyije ingororano ihoraho mu Ijuru, ku bw'ibyo bari barahaze mu isi ku Bwe.

Ndatekereza ko twakagombye guhagarikira hano kugira ngo tuvuge ku buryo burambuye igitekerezo cy'uko ubwoko bw'Imana igahe cyose bwagiye butotezwa kandi ko ari ko buzahora ibihe byose. Muzi ko Itangiriro ari igitabo k'itangiriro rya byose, kandi ko ibyo mubona aho mu Itangiriro bizakomeza kugeza mu Byahishuwe, kandi ntikuzahinduka. Tubona aho ko Kayini yatoteje Abeli kandi yaramwishe kubera ko yanezezaga Imana. Hanyuma, turabona ishusho isa mahwi mu mwana wa Aburahamu ku mubiri, Ishimayeli, wasekaga Isaka, umwana w'isezerano kandi yaramurwanyaga. Kandi habayeho Esawu, wangaga Yakobo, kandi wajyaga kumwica iyo Imana Itaza gutabara. Mu Isezerano Rishya, turabona Yuda wagambaniye Yesu, mu gihe inzego z'amadini y'Ikinyejana cya mbere bagerageje kurimbura abizera ba mbere. Abana b'iyi si, bayoborwa na Satani, banga abana b'Imana, bayoborwa n'Umwuka.

Batitaye ku buryo umukristo akiranuka kandi atunganye mu maso y'abantu, ku buryo yita kuri mugenzi we, akora ibyiza gusa; Reka ahamye ko Kristo ari We Mukiza we kandi akaba azi ugukora kw'impano z'Umwuka Wera mu kuvuga mu ndimi, ubuhanuzi, ugukiza indwara n'ibitangaza, kandi bazamucira urubanza. Umwuka w'iyi si wanga Umwuka w'Imana kandi, kubera ko udashobora gutsinda Umwuka w'Umwami, ugerageza gusenza urwabya rw'ikibumbano Umwuka w'Ukuri Atuyemo.

Ugutotezwa n'ibigeragezo ni igice gisanzwe, kigomba kubaho mu buzima bw'umukristo. Ikintu kimwe wabikoraho, byose ni ukubitura Imana, ntuce urubanza, maze ukamureka, We, akabyitaho nuko Akazaca urubanza rwa nyuma.

"Ntubasha kwihanganira abanyangeso mbi; n'uko wagenzuye abiyita intumwa kandi atari zo, ukabona ko ari abanyabinyoma." Abo Befeso bizeraga ko ubwoko bw'Imana bugomba kuba ubwera. Dushingiye kuri

uyu murongo, bari barafashe ingamba kugira ngo bimirire kure cyane y'umubiri umusemburo w'icyaha. Ku buryo bugaragara rwose, ukwimura Imana kwari kwaramaze gutangira. Icyaha cyari cyarinjiye mu Itorero. Ariko bumviye amagambo ya Pawulo wari warababwiye ngo bage bakura umunyangesombi hagati muri bo. Bari ubwoko buri ukwabwo. Bari barasohotse mu isi, kandi na n'ubu, ntibajyaga kwemerera isi ko yinjira muri bo. Ntibajyaga kwhanganira icyaha mu Itorero. Iwabo, ukwera ntikwari ijambu ridafite agaciro cyangwa ijambu riraho ryoroshye, kwari uburyo bwo kubaho.

"Wagenzuye abiyita intumwa atari zo, ubona ko ari abanyabinyoma." Mbega uguhamya kutaziguye! "Wagenzuye abiyita intumwa." Mbese nta bwo ari ibyo kwitabwaho cyane? Ni uburenganzira ki abo bantu bafite bwo kugenzura abiyita intumwa? Kandi ni gute babagenzura? Yoo! Nkunda ibyo. Ni hano, mu Bagalatiya 1:8:

"Ariko nihagira ubabwiriza ubutumwa butari ubwo twababwirije, ari twe cyangwa ndetse marayika uvuye mu ijuru, avumwe!"

Ni intumwa zari zarazaniye abantu Ijambo ry'umwimerere. Iryo Jambo ry'umwimerere ntiryashoboraga guhinduka, ndetse nta n'akabago na kamwe cyangwa n'akanyerezo na kamwe. Pawulo yari azi ko ari Imana, yari yaravuganye na we, ni yo mpamu yavugaga ati: "Nubwo naza nkagerageza kubazanira uguhishurirwa kwa kabiri, nkagerageza guhinduraho akantu gato ku byo nari navuze mbere, mvumwe!" Murabona, Pawulo yari azi ko uguhishurirwa kwa mbere kwari uk'ukuri. Imana ntishobora gutanga uguhishurirwa kwa mbere, hanyuma na none ngo Itange uguhishurirwa kwa kabiri. Iramutse ibikoze, yaba yivuguruje. Ibasha gutanga uguhishurirwa, nyuma Ikakongeraho, nk'uko Yabikoze mu ngobyi ya Edeni igihe yasezeranya umugore Urubyaro, kandi hanyuma Yahamije ko urwo Rubyaro rwagomba kuza runyuze muri Aburahamu, nyuma rwagombaga kuza runyuze muri iyo nyoko imwe, runyuze muri Dawidi. Ariko kwari uguhishurirwa kumwe. Kwahaga gusa abantu ubumenyi bururushijeho ku bwo kubafasha kukwakira no kugusobanukirwa. Ariko Ijambo ry'Imana ntiribasha guhinduka. Urubyaro rwa je neza neza nk'uko ibyo byari byarahishuwe. Haleluya! Kandi murebe icyo izo ntumwa z'ibinyoma zakoraga: Bizaniraga ijambu ryabo bwite. Abo Befeso bari bazi Ijambo nk'uko Pawulo yari yararyigishije. Bari buzuye Umwuka Wera, ku bwo kurambikwaho ibiganza bya Pawulo. Bahangaye izo ntumwa z'ibinyoma kandi barazibwiye bati: "Ntimuvuga ibyo Pawulo yavuze, rero muri abanyabinyoma." Yoo! Ibyo bintera kugurumana mu mutima. Nimugaruke ku Ijambo! Mu by'ukuri, nta bwo ari mwebwe mugenzura intumwa, umuhanuzi n'umwigisha, NI IJAMBO RIBAGENZURA.

Umunsi umwe muri iyi minsi, umuhanuzi azaza mu Gisekuru k'Itorero rya Lawodikiya, kandi muzamenya niba ari uw'ibinyoma cyangwa uw'ukuri. uwo Imana yohereje. Ni byo, muzabimenza, kuko niba yarakomotse ku Mana, AZAHAGARARA KURI IRI JAMBO NEZA NEZA NK'UKO IMANA YARIHAYE PAWULO. NTAZACA KU RUHANDE NA HATO IRI JAMBO, NDETSE NTA N'INYUGUTI IMWE NTO. Muri iki gisekuru cya nyuma, aho abahanuzi b'ibinyoma benshi bazaduka, mubitegerez, muzabona babasubiriramo ubudatuza ko muzarimbuka niba mutabizeye, bo n'ibyo bavuga; ariko igihe uwo MUHANUZI W'UMUNSI WA NYUMA azagaragara, niba ari we uwo muhanuzi mu by'ukuri, azarangurura ati: "Mugaruke ku Ijambo, niba bitabaye ibyo murarimbutse." Ntazubakira ku guhishurirwa cyangwa ku insobanuro y'umwihariko, ahubwo ku Ijambo. Amina kandi Amina!

Izo ntumwa z'ibinyoma ni amasega aryana Pawulo yavugaga. Yaravugaga ati "Igihe nzaba ngiye, bazagerageza kuza bavuga ko bafite uguhishurirwa nk'ukwange, ariko intego yabo si iyo kubafasha, ahubwo ni iyo kubasenya."

Ibyakozwe 20:27-32:

"Kuko ntikenze mbabwira ibyo Imana yagambiriye byose. Mwirinde ubwanyu, murinde n'Umukumbi wose Umwuka wera yabashyiriye kuba abarinzi, kugira ngo muragire Itorero ry'Imana, iryo yaguze amaraso Yayo. Nzi yuko nimara kuva aho, amasega aryana azabinjiramo ntababarire umukumbi.

Kandi muri mwe ubwanyu hazaduka abantu bavugira ibigorame (amagambo yabo ubwabo n'ibitekerezo, bitari iby'Imana) kugira ngo bakuruire abigishwa inyuma yabo. Ni uko rero mube maso, mwibuke yuko namaze imyaka itatu ntahwema ku manywa na nijoro, guhugura umuntu wese muri mwe ndira. Kandi none, mbaragije Imana n'Ijambo ry'ubuntu Bwayo, ribasha kububaka no kubahana ibiragwa n'abejejwe bose."

Yohana yari abazi, na we, kuko yavuze muri I Yohana 4:1 ati: "

...kuko abahanuzi b'ibinyoma benshi (bamaze) badutse bakaza mu isi."

Uwo mwuka wa antikristo wari umaze gucengera mu Itorero, kandi wabikoraga urwanya Ijambo. Ni aha rero ibyo byose byatangiriye. Neza hano mu gisekuru cya mbere k'Itorero. Rwose, bahakanaga Ijambo maze bakishyiriraho imyizerere yabo n'ibitekerezo byabo bwite mu mwanya w'Ijambo. Ni antikristo kubera ko Yesu ari Ijambo. Kuba urwanya Ijambo, ni ukuba urwanya Yesu. Kuba urwanya Ijambo, ni

ukuba antikristo kubera ko Umwuka n'Ijambo ni UMWE. Niba urwanya Ijambo nta kabuza uzaba uri antikristo. KANDI NIBA IBI BYARATANGIYE MU ITORERO RYA MBERE, BIZAGOMBA GUKURA KUGEZA KU IHREZO, CYANGWA BIZAFATA UBUYOBOZI BURUNDU. Kandi ni byo muzabona neza neza uko tuzagenda twiga ibisekuru. Ibyo bitangira ari bito mu gisekuru cya Efeso, bikagenda bikura uko ibihe bigenda biha ibindi, kugeza ubwo imikorere irwanya Ijambo, antikristo, ifata ubuyobozi burundu, maze ubudahangarwa bw'Ijambo bwangwa n'abahanuzi b'ibinyoma b'Itorero ry'ikinyoma.

Nyamara, byakoroha gukuramo imyumvire mibi mu byo tuvuga, kubera imbaraga mvugana ibi. Mwabasha gutwarwa mugatekereza ko uwo mwuka urwanya Ijambo, antikristo ari ukwanga burundi Ijambo, ukwanga Bibiliya gusoreza mu kuyanga. Oya mugenzi. Nta bwo ari ibyo. Rwose ni Ibyahishuwe 22:18-19:

Uwumva wese amagambo y'ubu buhanuzi bw'iki gitabo ndamuhamiriza nti: "Nihagira umuntu uzongera kuri yo, Imana izamwonderaho ibyago byanditswe muri iki gitabo. Kandi nihagira umuntu ukura ku magambo y'igitabo cy'ubu buhanuzi, Imana izamukura ku mugabane wa cya giti cy'ubugingo no ku wa rwa rurembo rwera, byanditswe muri iki gitabo."

Ni uguhindura ijambo RIMWE GUSA, ukuramo cyangwa wongeraho. Ni uburiganya Satani yakoresheje mu ntangiriro mu ngobyi ya Edeni. Yongeye ijambo rito gusa ku byo Imana Yari Yavuze. Ibyo byari bihagije. Ibyo byatuzaniye urupfu no kurimbuka. Kandi muri Efeso ni uko byari bimeze neza neza. Ni ijambo rimwe ryongeweho, Ijambo rimwe rikuweho, kandi umwuka urwanya Ijambo, antikristo, utangira kugaragara.

Mwabyumvise noneho? Dore na none izo mpanga, dore na none ibyo biti byombi, bimera kimwe iruhande rw'ikindi mu butaka bumwe, bisangira ibiryo bimwe, binywa imvura imwe, bikura inyungu ku zuba rimwe. Gusa, bikomoka ku mbuto ZITANDUKANYE. Kimwe muri ibyo biti byombi ni Ik'Ijambo ry'Imana, neza neza nk'uko Imana yaritanze, kirarikunda kandi kikaryumvira. Ikindi giti gikomoka ku mbuto irwanya Ijambo ry'Imana, kirihindura igihe gishakiye. Gisimbuza Ijambo ry'ukuri rizima imyizerere yacyo bwite n'amahame, neza neza nk'uko Kayini yabikoze, washoje yishe Abeli. Ariko ntutinye mukumbi muto. Mugumane n'Ijambo. Murindire iri Jambo hagati yanyu na Satani. Eva ntiyakoze ibyo, kandi yaratsinzwe. Kandi igihe Itorero riretse guhagarara ku Ijambo, rigwa mu mworera w'icuraburindi ry'umwijima wa Satani.

"Uzi kwihangana kandi warenganirijwe Izina Ryange ntiwacogora."

Ni nk'ibiyavuzwe ku murongo wa 2, ariko ku murongo wa 2, imirimo, umuhati, n'ukwhiangana kudacogora ko kurinda Ijambo ryera bari barahawe. Kubera ko bakumiriraga kure abanzi babo. Mbega uko baheshaga ishema Pawulo. Ariko muri uyu murongo, ugutotezwa kwabo n'ukwhiangana kwabo, ni ukubera Izina ryahawe umugisha rya Yesu.

Murazi, ntibitangaje na hato, kuko ari Ijambo n'Izina bituma umwanzi adutera ameze nk'umwuzure. Iri Jambo rifite imbaraga, ryigaragarizaga mu gukiza indwara, ibimenyetso, imirimo ikomeye no mu kundi kwigaragaza, byatumye Abafarisayo batera hejuru n'urusaku rwinshi basaba urupfu rw'abizera nyakuri. Kandi nguko uko iryo Zina, Abayuda bangaga kandi bakarisuzugura, ryahinduwe urw'amenyo n'abantu b'injijuke, basetswaga no gutekereza uburyo umuntu yabasha kuba umusazi bikabije ku buryo yakwizera umuntu wajyaga kwicwa, akazuka, kandi akaba noneho yicaye mu Ijuru. Hari hari rero abagabaga ibitero b'abanyamadini, Abayuda, bavumaga uwo Yesu wari Mesiya w'ikinyoma ku bwabo; kandi hari hari n'abandi, basekaga bakwenkwenutse kandi bahinduraga igishungero Izina ry'imana nshya, iyo, kuri bo, ntiyari imana na hato.

Nyamara, dore ikindi cyatangiriye muri icyo gisekuru kandi kigakomereza mu bisekuru byose, kigenda kirushaho kuzana umwijima no gushinga imizi. Ni uko abantu bangaga iryo Zina. Nta bwo ryari Itorero nyakuri rya Efeso ryabikoraga. Oya mugenzi wange. Zari intumwa z'ibinyoma. Ni uwari uri hanze wageragezaga gucengera ngo yanduze abizera. Abefeso bari bazi iryo Zina, kandi bararikundaga. Mwibuke uburyo iryo Torero rya Efeso ryari ryaratangiye. Itsinda rito ry'abantu bashakaga Mesiya bari barumvise bavuga ko umuhanuzi wavugaga ko ari integuza ya Mesiya yari yarabonetse mu butayu bwo muri Palesitina, kandi ko yabatizaga abantu ku bwo kwihana ibyaha. Abo bantu rero bahewe umubatizo wa Yohana. Ariko igihe Pawulo yaje muri bo, yaberetse ko uwo muhanuzi yari yarapfuye, ko Yesu yari yaraje, ko yari yarashohoje igitambo k'icyaha, atanga ubuzima Bwe, kandi ko UBU, Umwuka Wera yari yaraje, yajyaga kwinjira mu bizera Yesu nyakuri bose, Mesiya, kugira ngo abuzuze. Igihe bumvise ibyo, BABATIWE MU IZINA RY'UMWAMI YESU kandi, igihe Pawulo abarambitseho ibiganza, bose bujujwe Umwuka Wera. Bari bazi icyo kumvira Ijambo cyari cyo, ngo babatizwe mu Izina Rye (Umwami Yesu Kristo), kandi bari bazi ko ku bw'ibyo bajyaga kuzuzwa Umwuka Wera. Ntawabashaga gutuma bahindura igitekerezo. Bari bazi ukuri. Ibyakozwe 19:1-7.

Bari bazi imbaraga z'Iryo Zina. Babonye ko iryo Zina ryari rifite ububasha cyane ku buryo n'ibitambaro byari byakoze ku mubiri wa Pawulo na byo babyoherezaga abantu bababaye mu Izina rya Yesu bikabasha kubohora abarwayi bafite uburwayi bw'ubwoko bwose no kwirukana imyuka mibi. Ugukomera

gutangaje kw'iro Zina kwarigaragazaga cyane ku buryo Abayuda banzwe ba Efeso bagerageje kurikoresha kugira ngo birukane abadayimoni. Ibyakozwe 19:11-17:

"Kandi Imana yakoreshaga amaboko ya Pawulo ibitangaza bikomeye."

Ndetse bashyiraga abarwayi ibitambaro n'imyenda bivuye ku mubiri we bagakira indwara zabo, abadayimoni bakabavamo. Ariko inzererezi zimwe zo mu Bayuda na zo zirukanaga abadayimoni, zihimbira kuvugisha Izina ry'Umwami Yesu ku batewe n'abadayimoni ziti: "Ndabategetse mu Izina rya Yesu uwo Pawulo avuga." Kandi hariho abahungu barindwi b'Umuyuda witwaga Sikewa, umwe mu batambyi bakuru, bagenzaga batyo. Bukeye dayimoni arabasubiza ati: Yesu ndamuzi na Pawulo ndamumenye, ariko mwebweho muri bande?" Ni uko umuntu warimo dayimoni uwo arabasimbukira bombi arababasha kugeza ubwo bahunga muri iyo nzu bambaye ubusa bakomeretse. Ibyo bimenyekana mu Bayuda n'Abagiriki bose batuye muri Efeso, bose baterwa n'ubwoba kandi Izina rya Yesu rishyirwa hejuru."

Bari bazi ubuzima buboneye bugendana n'utwaye iyo Zina. Ku bw'ibyo, uvuga Izina ry'Umwami uwo ari we wese age agendera kure icyaha. Mube abera, mwebwe abatwaye inzabya z'Uwiteka. Ntuzatwarira Izina ry'Umwami Imana yawe ubusa. Abo Befeso bari ABAKRISTO. Bari batwaye Izina, kandi iyo Zina ryari Kristo, wari Umwuka w'Imana muri bo, kandi cyari kimwe mu bice bitatu mu bigize Izina ry'Umwami wabo.

"... ko warenganirijwe izina ryange ntiwacogora."

Nta bwo ari ukubera Pawulo cyangwa idini abo bizera barenganywaga. Nta bwo bitaga kuri za gahunda cyangwa se ibigo byajyaga gutuma barundanya ubutunzi. Bakoreraga Umwami. Bari abagaragu Be, kandi ntibari ibikoresho by'idini. Ntibajyaga mu rusengero ku cyumweru kuvuga iby'iro Zina, hanyuma ngo babyibagirwe iminsi isigaye y'icyumweru. Ntibakoreraga iyo Zina ku minwa gusa. Oya mugenzi. Ni ubuzima bwabo batangaga.

Ibyo bakoraga byose, babikoraga muri iyo Zina. Ni muri iyo Zina bakoraga, kandi iyo batabashaga gukora muri iyo Zina, icyo gihe ntibakoraga. Bari abakristo bari ahantu ho mu Ijuru, imyitwarire yabo yari iyo mu Mwami.

Ariko iyo tsinda ry'umuzabibu w'ikinyoma ryashakaga kwanduza iyo Zina ryazaga ryigira hafi, nk'amasega azerera arekereje mu mwijima ategereje kwinjira kugira ngo atanyaguze. Nyamara abera bihanganiye ikigeragezo, kandi barinze Ijambo n'Izina.

ICYO IMANA IBAGAYA

Ibyahishuwe 2:4

"Ariko rero mfite icyo nkugaya, ni uko waretse urukundo rwawe rwa mbere."

Kugira ngo musobanukirwe ibi, mugomba kumenya ko Umwuka atabwiraga gusa abera ba mbere bo muri Efeso. Ubwo butumwa bubwirwa igisekuru cyose uko cyakabaye, cyamaze imyaka hafi ijana na makumyabiri (120). Bityo, Ubutumwa bwacyo bwagenewe ibisekuru bito byose bigize icyo gisekuru. Nyamara, igithe cyose amateka agenda yisubiramo. Mu bisekuru bito bya Isirayeli, tubona igisekuru gifite ububyutse, hanyuma, noneho, mu gisekuru gikurikiyeho, imiriro ikagabanuka. Mu gisekuru cya gatatu, habasha kuba hasigaye amakara make agifite akariro; ariko mu gisekuru cya kane, hashobora kuba ntakigisigaye k'ikibatsi cy'muriro wa mbere.

Icyo gihe Imana Irongera Igacana umuriro, nuko ibyo byabayeho bikongera bikabaho. Gusa ni ukugaragazwa k'ukuri gikurikiyeho: Imana ntigira abuzukuru. Agakiza ntigahererekanya ku bwo kubyarwa gusanzwe, nk'uko na none ukomoka ku ntumwa atajya mu kimbo cyayo itakirih. Nta bwo ari Ijambo. Mu ntangiriro, hariho abizera nyakuri bavutse ubwa kabiri, ariko igithe igisekuru gikurikiyeho kije, nta bwo baba bakiri abakristo basanzwe: bafata izina ry'idini, none ubu, babaye Abatisita, Abametodisite, n'abandi. Rwose tutanyuze ku ruhande, neza neza ni cyo bari cyo. Nta bwo ari Abakristo. Kugira ngo ukizwe, ugomba kubyarwa ku bw'ubushake bw'Imana, atari ku bw'ubushake bw'umuntu. Ariko abo bantu bose bateranirizwa hamwe ubu ku bw'ubushake bw'umuntu. Simvuze ko muri bo hataba harimo abatunganiye Imana. Nta bwo mvuze rwose ibyo, ahubwo ni uko umuriro wa mbere wazimye. Ntibakimeze namba nk'aba mbere.

Ikifuzo gikomeye kidatuza cyo kunezeza Imana, urukundo rwo kumenya Ijambo Ryayo, inyota ikomoka mu ndiba y'umutima yo kwinjira mu Mwuka, ibyo byose bitangira gukendera, kandi iyo Torero, aho kuba rigurumana umuriro w'Imana, ryarakonje nuko rihinduka ry'umuhango. Aho ni ko ibyo byari byagendekeye abo Befeso, icyo gihe. Bari barimo guhinduka abo ku izina. Kwiha Imana kwari kurimo kurangira, kandi abantu basaga n'abatakitate ku cyo Imana Yabatekerezagaho. Igisekuru gito cyakurikiyeho cyari kimeze neza neza nka Isirayeli. Basabye umwami kugira ngo bamere nk'andi mahanga.

Mugukora ibyo, banze Imana. Nyamara rwose ibyo barabikoze.

Ni amateka y'itorero. Igihe rirushijeho kugenda rikurikiza ibyo mu isi aho gukurikiza iby'Imana, ntutinda kubabona bararetse gukora ibyo bakoraga mbere, maze bagatangira gukora ibantu batakoraga mbere. Bahindura uburyo bw'imyambarire, ubw'imyifatire n'imyitwarire. Ntibongera kubyitaho. Ni cyo "Efeso" bisobanura: gucika intege mu byo wakoraga, kutagira icyo witaho.

Uko gusimburana k'ububyutse n'urupfu igihe cyose kwabayeho. Nagira ngo gusa mbibutse iyo nkubiri ya 'ububyutse bw'Imana ya nyuma yari ikomotse ku Mwuka, igihe abagabo n'abagore bambaraga nk'Abakristo, bakajya ku rusengero, bagasenga ijoro ryose, mu nguni y'umuhanda kandi ntibaterwe isoni n'ukwigaragaza k'Umwuka. Bavaga mu matorero yabo ya kera yapfuye, maze bagateranira mu ngo no mu mahunikiro ashaje. Bari bafite ukuri. Ariko, bidatinze bagize amafaranga ahagije yo kubaka insengero nshya, rwose nziza. Bashyizeho korari y'abaririmbyi, aho kuririmbira Imana ubwabo. Bambitse abaririmbyi imyambaro isa. Bashyizeho ikintu k'ihuriro maze umuntu akibera umuyobozi. Bihutiye gutangira gusoma ibitabo batakagombye gusoma. Bakuyeho za bariyeri maze amasekurume y'ihene arinjira afata ubuyobozi. Urusaku rw'umunezero rwari rwararangiye. Umudendezo w'Umwuka wari warigendeye. Yoo! Bakomeje ku ishusho gusa, ariko umuriro wari warazimye, kandi nta kindi kintu gikomeye gisigaye usibye ivu ry'amakara.

Hashize akanya gato, navuze ko Yohana yari asobanukiwe icyo gukunda Imana cyari cyo. Igihe Itorero ryari ritangiye gutakaza urwo rukundo rwa mbere bakundaga Imana, iyo ntumwa ikomeye y'urukundo yajyaga kubibona nta kabuza. Muri I Yohana, 5:3, aravuga ati:

"Kuko gukunda Imana ari uku: ari uko twitondera amategeko Yayo (Ijambo Ryayo)."

Kujya hirya gato gusa ku birebana n'iri Jambo yari intambwe yagushyiraga kure ya Kristo. Abantu bavuga ko bakunda Imana, bajya mu rusengero, bagatera urusaku ndetse bakanezerwa, bakaririmba kandi bagahimbarwa cyane. Ariko igihe ibyo byose birangiye, mwitegerezze kugira ngo murebe niba bari muri iryo JAMBO, niba bagenda ku buryo buhura n'IJAMBO, niba Barituyemo. Niba bakora ibindi byose, kandi ntibagende ku buryo buhuye n'iri Ijambo, icyo gihe bashoboraga kuvuga rwose ko bakunda Imana, ariko ubuzima bwabo bukavuga ighabanye na byo. Ndibaza niba Yohana atarabonye byinshi muri byo mbere yo gupfa kwe; abantu bavugaga ko bakunda Imana, ariko ntibumvire Ijambo Ryayo. Yoo! Torero rya Efeso, ikintu runaka kirimo kubabaho. Hariho umuntu uri kugerageza, byaba kongera kuri iri Jambo cyangwa kurigabanyaho ikintu runaka. Gusa, babikora ku buryo bw'ubwenge cyane ku buryo mutabibona. Ntibakoze ibyo ku buryo bugaragara, kugira ngo mubashe kubibona ku buryo bweruye. Birahishwe; binjiza ibyo biturutse mu bitekerezo n'imyumvire bya kimuntu, kandi ibyo bizabafata bibigarurire niba mutabyamaganiye kure. Nimusubire kuri Pantekote mbere yuko biba impita gihe!

Ariko, nk'uko bisanzwe abantu ntibajya bita ku muburo w'Imana. Uyu muriro w'ububyutse, wenyegezwa n'Ijambo ryera, uratangaje cyane, n'ukwigaragaza k'Umwuka ni uk'umugisha cyane, ku buryo nta bwoba na buke bwagera mu mutima maze ngo bwongorere buti: "Tuzakora dute kugira ngo turinde uku kuri dufite? Ni iki twabasha gukora kugira ngo tubone uko ubu bubyutse bwakomeza?"

Ni aho "umwuka wa antikristo" winjirira maze ukongorera uti: "Nimwumve, mufite ukuri ubu, mube maso rero kugira ngo kudatakara. Mukore idini maze mwishyirireho amahame yanyu nk'ibyo mwizera. Mushyire ibyo byose mu gitabo cyo kugenderaho k'itorero." Kandi barabikora. Bagakora idini. Bakongera ku Ijambo. Maze bagapfa nk'uko Eva yapfuye ku bwo kuba yarasuzuguye ijambo rimwe gusa. Ni Ijambo ry'Imana ritanga ubugingo. Kandi icya ngomwa, nta bwo ari icyo twebwe, tuvuga ku Ijambo, ahubwo icyo Imana yavuze.

UMUBURO W'IMANA

Ibyahishuwe 2:5:

"Ni uko ibuka aho wavuye ukagwa wihane, ukore imirimo nk'iya mbere kuko nutabikora Nzaza aho uri, ngakura igitereko k'itabaza ahacyo nutihana."

Imana Irabasaba ngo BIBUKE. Ku buryo bugaragarira buri wese, bari baratakaje ikintu runaka. Bari baribagiwe ikintu runaka. Yababwiraga gusubiza amaso inyuma mu bitekerezo bakagaruka aho baturutse mbere. Itangiriro ry'igisekuru cya mbere, yari Pantekote. Bari baraguye baturutse aho. Bari baribagiwe ubwiza bwaho n'ibitangaza. Cyari cyo gihe cyo gusubirayo mu bitekerezo, hanyuma mu bikorwa. Ngo basubire mu gihe bashoboraga kuvuga bat: "Ku bwange, kubaho, ni Kristo." Ngo basubire ku kwera kw'igihe Ananiya na Safira batabayeho ngo bagume aho badahanwe. Ngo basubire ku irembo ryitwaga Ryiza. Yoo! Ni izihe soni zahwana n'izo kujya kure y'Imana kandi ukemera ibikorwa byanduza Izina Ryayo. Birakwiriye ko abavuga Izina Ryayo bitandukanya n'icyaha, kandi bakarinda inzabya zabo zerejwe Imana. Mwitegerezze icyo mwabaye cyo, mu mitima yanyu, mu bitekerezo byanyu no mu buzima bwanyu. Hanyuma mugaruke kuri icyo.

Noneho dusubireyo tunyuze mu yihe nzira? Tunyuze mu nzira yo kwihana. Niba ari ukunyura mu nzira

yo kwihana umunyabyaha agomba kuza ku Mana; Rero ni bwo buryo umukristo w'akazuyazi cyangwa uwaguye azagomba kurushaho kwihana. Nimwihane! Mwere imbuto zikwiriye abihannye. Mubihamirishe ubuzima bwanyu. "Nutihana, ni ko Imana Ivuga, nzakuraho itabaza ryawe." Nta gushidikanya. Itorero rimeze rityo ntirishobora kumurikira isi. Umucyo waryo uba warahindutse umwijima. Icyo gihe, Imana izarikuramo intumwa yaryo yo kwizerwa n'abashumba baryo bo kwizerwa, kandi Izabarekera aho babebo ku bwabo. Icyo gihe bazakomeza kuvuga iby'ubukristo, ariko nta cyo bazaba bafite.

Nimwihutire kwihana! Ntimuzuyaze! Ku buryo bugaragara, Efeso yarazuyaje, kuko itamaze igihe kirekire cyane. Ubwiza bw'Imana bwagabanutse ku buryo bwhuse cyane. Bidatinze, umurwa wari amatongo. Ingoro yawo ihebuje yahindutse ikirundo cy'umusaka utagifite ishusho. Ighugu cyahindutse igishanga cyabaye intaho y'inonyi zo mu mazi. Abaturage bari barashize, harasigaye abatizera bake bari mu mudugudu wihebye. Nta mukristo n'UMWE wari uhasigaye. Itabaza ryari ryarakwe aharyo.

Ariko ibi ntibishatse kuvuga ko ritashoboraga kwihana. Ibyo ntibishaka kuvuga ko tudashobora kwihana. Turabishobora. Ariko ni ukubikora ku buryo bwhuse. Ibyo bigomba kuba ari ijwi ritakamba riturutse mu mutima rizamuka ku Mana mu gahinda; icyo gihe; Imana izabagarurira. Ubwiza buzagaruka.

IMBUTO Y'UBUNIKOLAYITI

Ibyahishuwe 2:6:

"Ariko rero ufite icyo ngushimira, ni uko wanga imirimo y'Abanikolayiti, iyo nange nanga."

Noneho hariho ibitekerezo bibiri ku byerekeye icyo Abanikolayiti bari cyo. Bamwe bavuga ko ari itsinda ry'abimuye Imana ryashinzwe na Nicolas wo muri Antiyokiya, umunyamahanga wari warizeye idini ry'Abayuda, waje guhinduka umwe mu badiyakoni barindwi b'i Yerusalem. Bakoraga iminsi mikuru ya gipagani kandi bari bafite imyitwarire rwose y'ubusambanyi. Bigishaga ko, kugira ngo ubashe kurinda umubiri irari, mbere na mbere byagusabaga ko ubigiramo ubunararibonye mu buryo bwose. Ku buryo busanzwe, bishoye mu buyobe bumeze butyo ku buryo gusubira inyuma kwabo kwari ukwa burundu. Ni yo mpamvu bari barakoreshje amazina abiri kuri bo, ashushanya icyo kintu cyo gushayisha mu byaha mu Isezerano rya Kera: Balamu na Yezebeli. Balamu yari yarashoye rubanda mu bibi, kandi ku bw'ibyo yari yarabuyobeje, kandi bavuga ko Nicolas yari yakoze nk'ibyo. Bavuga ko iryo tsinda ryaje guhatirwa kuva muri Efeso ku ngufu rikajya i Perugamo.

Ariko ikibazo kuri iyo myizerere, ni uko atari iy'ukuri. Amateka nta na hamwe abihamya. Gusa, ni inkuru z'abantu. Dufashe iyi myumvire, twagira igisekuru k'Itorero cya Efeso ikintu kiraho cy'amateka gisanzwe, kitagira ikintu na kimwe uyu munsu twasanisha na cyo. Nta bwo ibi ari ukuri, kuko ikintu cyose gitangira mu Itorero rya mbere kigomba gukomereza muri buri gisekuru, kugeza aho ku iherezo kizaherwa umugisha kandi kigashyirwa hejuru n'Imana, cyangwa kikazarimburwa nk'ikintu cyanduye mu nyanja yaka umuriro.

Kugira ngo tubone ko iyo nkuru mu by'ukuri ihabanye n'Ibyanditswe, birahagije ko mureba ko, mu Byahishuwe 2:2, Itorero rya Efeso ntiryashoboraga KWIHANGANIRA abanyangeso mbi. Ryagombaga rero kubakura muri bo, bitaba ibyo byaba bitumvikana kuvuga ko batashoboraga kubihanganira. Iyo baza kuba batarabakuye muri bo, icyo gihe bajyaga kuba barabihanganaye. Ariko ku murongo wa 6, handitswe ko bangaga imirimo yabo. Rero, iryo tsinda ry'Abanikolayiti ryakomeje kubarirwa mu bagize igisekuru cya mbere, bakora imirimo yaryo. Bangaga imirimo, ariko ntibari bagakuramo abantu igitekerezo cyo kugira nabi. Bityo, tubona muri Efeso imbuto zajyaga kuzakomeza kubaho ibihe byose, zajyaga kuzahindura inyigisho yajyaga kuzakomeza kubaho kuzageza mu nyanja yaka umuriro, aho izasoreza.

Abo Banikolayiti ni bantu ki? Iri jambo riva ku magambo abiri y'ikigiriki: nikao, rishaka kuvuga "kwigarurira", na laos, rishaka kuvuga "abalayiki." Mu buryo bugaragara, mu Itorero rya mbere habaga hariho umuntu wabaga akora ikintu runaka kugira ngo yigarurire abalayiki. Niba abalayiki bigaruriwe, rero hakagombye kuba "ubutware" runaka aho bubikora.

Ni iki cyabaga muri iryo Torero Imana yangaga? Icyabagaho icyo gihe, kandi kikiraho na n'uyu munsi, neza neza ni icyo ijambo "Nikolayiti" rishaka kuvuga. Ni uko abantu bari bafite ababakuriye ku buryo buhabanye burundu n'Ijambo ry'Imana.

Ubu, kugira ngo dushyikire igisobanuro nyacyo k'ibyo turimo kuvuga, ngomba kubasaba mbihanangiriza kutazibagirwa na rimwe ko iyobokamana (ibantu by'umwuka, niba ari ko mubyifuzu) rigizwe n'ibice bibiri byivanze, ariko na none bihabanye cyane nk'ibara ryirabura n'iry'umweru. Idini n'isi y'umwuka bikozwe n'ibyo biti byombi byari bifite imizi yabyo muri Edeni. Igit cy'Ubugingo n'igitu kimenyesha ikiza n'ikibi byombi byari hagati mu ngobi, kandi nta cyo bazaba bafite.

Bityo, twongeye kubona na none ibyo bintu bidafite aho bihuriye na mba mu Itorero rya Efeso. Itorero rigizwe n'ikiza n'ikibi. Imizabibu yombi uko ari ibiri igize Itorero. Imeze nk'ingano n'urukungu: imera umwe iruhande rw'undi. Ariko umwe ni uw'UKURI. Undi n'uw'IKINYOMA. Nyamara, Imana izavugana na buri umwe muri yo kandi Izavuga kuri buri umwe muri yo. Izayita Itorero. Kandi intore zonyine ni zo zizamenya

Umwuka w'ukuri uwo ari wo. Intore zonyine ni zo zitazayobya.

Matayo 24:24:

"Kuko abiyita Kristo n'abahanuzi b'ibinyoma bazaduka bakora ibimenyetso bikomeye n'ibitangaza, kugira ngo babone uko bayobya n'intore niba bishoboka."

Ku bw'ibyo, mbere mu Itorero rya mbere (nyuma gato ya Pantekote), umuzabibu w'ikinyoma washoboye kwivanga n'Umuzabibu w'Ukuri, kandi ni aho tubonera imirimo y'Abanikolayiti. Kandi uwo mwuka uzakomeza kurwanya Umuzabibu w'Ukuri kugeza ubwo uzarimburwa n'Imana. Murabisobanukiwe noneho?

Ni byiza cyane. Noneho, ni uwuhe mwuka wari uri muri iringo torero? Ryari ryararetse urukundo rwayo rwa mbere. Twahishuriwe ko kureka urukundo rwa mbere rw'Ijambo ry'Imana, kwari ukugwa riva aho ryahoze mbere rigitangira, ni ukuvuga kuri Pantekote. Mu mvugo isobanutse, ibi birashaka kuvuga ko iri Torero ryari riri mu kaga ku bwo kuva mu buyobozi bw'Umwuka Wera, mu kugenzurwa n'Umwuka.

Neza neza ni cyo cyabayeho nyuma y'uko Mose asohoye Isirayeli muri Egiputa. Uburyo bw'Imana, bwari ubwo kubayobora ikoreshsheje igicu cy'ubwiza cy'umuriro, Ijambo ry'ubuhanuzi, ibitangaza n'ibimenyetso, n'imirimo ikomeye y'Imana. Ibi byagombaga gukorwa n'abantu "batoranyijwe n'Imana", "bashyizweho n'Imana", "bahawe ibyo kwifashisha n'Imana", kandi "batumwe n'Imana", mu gihe inkambi yose yari iri munsi y'ubuyobozi bw'Umwuka Wera wakoraga. Barivumbuye, bashaka kugira hamwe amategeko n'imyizerere byo kugenderaho. Hanyuma bifuje umwami. Na none bifuje gusa neza neza n'isi, kandi bageze mu gice cyo kwimura Imana n'icyo kwibagirwa burundi. Ni gutyo neza neza igisekuru cya mbere k'Itorero cyatangiye, kandi ibyo bizakomeza kugenda birushaho kuba bibi, kugeza aho Umwuka Wera azangwa burundi, maze bikazaba ngombwa ko Imana irimbura abantu.

Murebe uburyo ikintu cyatangiriye mu Itorero rya mbere. Bitaga ibyo imirimo. Hanyuma, biza guhinduka inyigisho. Byaje guhinduka itegeko ngenderwaho. Ibyo byafashe inzira idasubira inyuma. Ibyo byashoje bifashe ubuyobozi, kandi Imana yari yarashyizwe ku ruhande. Yoo! Ibyo byatangiye ari akantu gato, mu buryo butuje cyane, ubona nta cyo bitwaye rwose. Ibyo byasaga naho ari byiza cyane. Ibyo byasaga nkaho ari ibitekerezo byiza cyane. Nuko, ibyo byaje gushinga imizi maze, nk' inzoka y'uruziramire, ibyo byanize Itorero kandi byica icyo ryari rifite cyose cy'umwuka. Yoo! Uyu muzabibu w'ikinyoma ni indyarya y'inyaryenge. Umeze nka marayika w'umucyo kugeza aho ugufatiye ukakwigururira. Nyamara ndashaka kuvuga ko nizera ko ari ngombwa kuyoborwa. Gusa, sinizera ko ari ngombwa kuyoborwa n'abantu. Nizera ko ari ngombwa kuyoborwa n'Umwuka Wera, binyuze mu Ijambo. Na none, nizera ko Imana yashyizaho abantu mu Itorero, abantu bafite impano bahawe n'Umwuka; abo ni bo barindira Itorero muri gahunda. Ibyo ndabyizera. Na none nizera ko Itorero ritwarwa n'abantu Imana yatumye gukora uwo murimo. Ariko ni ugutwara UKORESHEJE IJAMBO, ku buryo mu by'ukuri, atari abantu batwara, ahubwo ari UMWUKA W'IMANA, kuko Ijambo n'Umwuka ari IKINTU KIMWE.

Abaheburayo 13:7:

"Mwibuke ababayoboraga kera, bakababwira Ijambo ry'Imana. Muzirikane iherezo ry'ingeso zabo, mwigane kwizera kwabo."

Ariko murebe icyabagaho icyo gihe. Uwo muzabibu w'ikinyoma wiguriga benshi kandi wigishaga ko Itorero ryagombaga kuyoborwa n'umuntu. Wigishaga ko Itorero ryagombaga kuyoborwa, Wigishaga ko byari ngombwa ko abantu bayoborwa n'ubutware, aho kubikora ku buryo bw'Imana, rwose bahise bifatira ubutegetsi, bifatiye ububasha bw'umwuka mu biganza byabo, kandi bageze aho bagira abayobozi b'idini bera bahagarara hagati y'abantu n'Imana. Bahise baboneza bigarukira mu mikorere ya kera yo ku bwa Aroni. Bahindutse bantikristo, kuko banze ubuhuza Bwe kugira ngo bishyirireho ubwabo. Imana yangaga ibyo. Abefeso bangaga ibyo, kandi umwizera w'ukuri uwo ari we wese na we azabyanga. Byasaba ko uba impumyi burundi kugira ngo utabona ibantu nk'ibyo bikorwa mu bisekuru byose ndetse na n'ubu, mu gihe byo ari bibi kurusha ibyigeze kubaho byose. Ryari idini, ngicyo icyo ryari cyo. Ni cyo cyaciymo ibice abantu. Ubwoko bw'Imana bugomba kuba umwe. Ku bw'Umwuka UMWE BOSE ni mo babatirijwe kugira ngo bareme Umubiri umwe, kandi Umwuka Wera agomba gukora kuri buri UMWE. Kandi buri UMWE agomba kugira uruhare mu iteraniro ry'Imana. Ariko abantu bashatse kugira ubutware bw'ikirenga, ku bw'ibyo bafashe ubuyobozi bukur, kandi abepisikopi bahindutse abarikipisikopi, kandi hamwe n'izo nzego z'ibybahiru zifite ubutware bashyize Ijambo ry'Imana ku ruhande maze bigisha inyigisho zabo bwite. Batumye abantu babumvira, ku buryo nyuma y'igihe gito uburyo bwabo bwo gusenga butari bugisa na mba n'ubwo mu bihe bya mbere nyuma ya Pantekote. Iyo mirimo yari intangiriro y'ugusimburwa kw'intumwa. Kuva intumwa zisimbuwe, hari hasigaye gusa intambwe yoroshye yo gaterwa kugira ngo bagere aho bahindura "ukuba uri mu Itorero" inzira y'agakiza ku buntu. Ijambo ryari ryarakuwaho risimbuzwa amahame y'abantu. Akoresheje umwuka we, antikristo yari aganje mu Itorero.

Nimurebe ibyo uyu munsi. Musomye Ibyakozwe 2:4: nk'uko bamwe babikora, mwabasha kubisoma mutya mutya: "Umunsi wa Pantekote, haza umuyobozi w'idini afite umugati wa ukarisitiya. Aravuga ati:

'Mutege ururimi' maze ashyiraho umugati wa ukarisitiya. Maze asoma gake kuri divayi we ubwe maze aravuga ati: "Noneho mwakiriye Umwuka Wera." Ni ibantu bitangaje cyane! Kandi nyamara, aho ni ho neza neza ubunikorayiti bugeze. Baravuga bat: "Ntitwita ku cyo Ijambo ry'Imana rivuga. Ntimushobora kubisobanukirwa. Ni ngombwa ko tubasobanurira. Ikindi kandi, Bibiliya ntiyashojwe. Igomba kugenda ihindurwa bitewe n'ibihe, kandi tuzagenda tubabwira impinduka zabayeho izo ari zo." Mbega ukuntu bihabanye n'icyo Ijambo ry'Imana rivuga ritwihanangiriza riti: "Imana imenyekane ko ari Inyakuri, kandi umuntu wese agaragare nk'umunyabinyoma", ahantu ahari ho hose hari amakimbirane hamwe n'ukuri. Ijuru n'isi bizashira ariko NTA JAMBO NA RIMWE ry'Imana rizahera. Abantu rero bayobowe n'abantu biyita icyo batari cyo. Bavuga ko bari mu kimbo cya Kristo, ariko mu bigaragara, ni ba anti-kristo.

Dore kandi na none inkuru ibabaje. Ni inkuru y'umubatizo w'amazi. Mu gihe cya Yesu na nyuma ya Pantekote, bibizaga mu mazi. Nta muntu n'umwe wabihakana. Abantu bize bavuga ko bagarukiraga ku gusuka amazi kuri bo, kubera ko babonaga utuzenga duto tw'amazi ku buryo bworoshye hafi ahantu hose. Kandi igihe basutse amazi kuri bo, bakabikora mu Izina rya Data, n'iry'Umwana n'iry'Umwuka Wera, nkaho ayo mazina y'imirimmo yari amazina nyakuri, kandi nkaho hari hariho Imana eshatu aho kuba Imwe. Ariko nimugume muri iryo dini kandi mugerageze kubwiriza ukuri ko kwibiza mu mazi mu Izina ry'Umwami Yesu Kristo, kandi bazabashyira hanze. Ntiwashobora kuyoborwa n'Imana ngo urigumemo. Ntibishoboka.

Nyamara, Pawulo yari umuhanuzi, wigishijwe n'Umwuka Wera. Niba Pawulo yarabatizaga mu Izina ry'Umwami Yesu Kristo, kandi akaba yaravuze ko umuntu uwo ari we wese wakoraga ibihabanye n'ibyo yari yarabwirije yari ikivume, ku bw'ibyo ni igihe cy'uko dukanguka kandi tukabona ko Itorero ritakiyoborwa n'Umwuka Wera, ahubwo ryiobowe n'Abanikolayiti.

Ibyakozwe n'Intumwa 20 :27-30 :

"Kuko ntikenze mbabwira ibyo Imana Yagambiriye byose. Mwirinde ubwanyu, murinde n'umukumbi wose Umwuka Wera yabashyiriye kuba abarinzi, kugira ngo muragire Itorero ry'Imana, iryo Yaguze amaraso Yayo. Nzi yuko nimara kuhava, amasega aryana azabinjiramo ntababarire umukumbi. Kandi muri mwe ubwanyu hazaduka abantu bavugira ibigoramye kugira ngo bakururire abigishwa inyuma yabo."

Pawulo yabibonye biza. Ariko yarababuriye abihanangiriza kwirinda ubwo butambyi bw'ubwenge bubi bushukana bwari bugiye kuzinjira kandi bugafata ubuyobozi bukoreshjeje inyigisho zabwo z'ibinyoma. Yari ari ko bajyaga kuzashyiraho uburyo bwo gusenga bwajyaga kuzacheza abantu mukugira uruhare urwo ari rwo rwose rw' umurimo w'Umwuka Wera. Kandi ndetse n'uju munsi, mu bavuga ko bafite umudendezo kandi buzuye Umwuka, abalayiki ntibafite umudendezo uhagije. Cyakora, ushobora kubona ababwirizabutumwa bake babwiriza bafite ugusigwa, mu gihe umukumbi uba wicaye aho ugerageza kumira bunguri ibyo. Aho baba bari kure cyane ya Pawulo, wavugaga ko, igihe bose babaga bateranye, bose babaga bafite ukuyoborwa n'Umwuka, kandi bose bagiraga uruhare mu iteraniro ry'Umwuka.

Kandi umubiri w'Itorero ntiwigeze wiga na rimwe iri somo, haba irishingiye ku Byanditswe, haba irikomoka ku mateka. Igihe cyose Imana Itanje ukugendererwa n'Umwuka Wera maze abantu bakabohorwa, nyuma y'igihe gito barongera bakibohesha ikintu rwose bari barasohotsemo. Igihe Luther yasohokaga mu bugatolika, abantu babaye mu mudendezo igihe runaka. Ariko igihe apfuye, abantu rwose bakoze idini y'ibyahozeho, kuri bo, imyizerere ye, kandi bishyiriye imyizerere yabo bwite n'ibitekerezo byabo, kandi banga uwari we wese wavugaga ibinyuranije n'ibyo bavugaga. Baraboneje bigarukira mu bugatolika, mu ishusho itandukanye ho gato. Kandi uyu munsi, dore uko Abaluteriyani benshi biteguye kwisubirirayo burundi.

Yoo ! Ni byo ! Mu Byahishuwe 12, uwo maraya yari afite abakobwa benshi. Abo bakobwa basa neza neza na nyina ubabyara. Bashyira Ijambo ku ruhande, bahakana umirimo w'Umwuka w'Imana, batwaza igitugu Abalayiki, kandi bakabuza burundu abo Balayiki gusenga Imana keretse baje banyuze muri bo cyangwa bakurikije urugero rw'ikitegererezo cyabo, nta rundi usibye urugero rw'ikitegererezo cy'ukutizera, ruturuka kuri Satani ubwe.

Ni hehe rero, ariko se ni hehe tugeze mu buryo bw'Umwuka ? Turi mu butayu bw'umwijima. Ukuntu twagiye kure cyane y'Itorero rya mbere. Nta kigihari na busa cyaba gisa na Pantekote, n'Ijambo ntarihari. Ukuuya mu kimbo k'intumwa, ikintu kimenyerewe uyu munsi, ntibiri mu Ijambo. Ni uburyo bw'imikorere bwakozwe n'umuntu, Ni ukurengera ukuri bihabanye n'itegeko bavuga ko ari IMANA, kandi ATARI UMUNTU, Yashyizeho abayobozi Bayo mu Itorero. Petero ubwe ntiyagiye i Roma. Kandi nyamara, barabeshya kandi bakavuga ko yagiyeyo. Amateka agaragaza ko atagiyeyo. Hari abantu biga amateka, ariko bakazamura intugu kandi bagahindukira bakizera ikinyoma. Ni hehe wasanga « umuntu uri mu kimbo cya Kristo » mu Ijambo ? Nta muntu n'umwe ufata umwanya We, kandi nyamara ni byo byakozwe, kandi abantu barabyemera. Ni hehe wasanga ko « uguhishurira kongeweho » kwemerwa n'Imana, cyane cyane iyo gutandukanye n'uguhishurwa kwatanzwe mbere ? Kandi nyamara, bemera ibyo kandi bakishingikiriza kuri byo. Ni hehe wasanga « purigatori » ? Ni hehe wasanga « misa » ? Ni hehe wasanga ko ubasha « gukira umuriro w'irimbukiro utanze amafaranga » ? Ibyo ntibiri mu Ijambo, ahubwo abantu

bashyize ibyo mu bitabo byabo ubwabo, kandi bakoresheje ibyo kugira ngo bashyire abantu munsi y'ubutware bwabo babatwarisha iterabwoba. Ni hehe wasanga ko « umuntu afite ubushobozibwo kutubabarira ibyaha nk'aho ari Imana » ? « Amasega aryana », inyito ntikomeye cyane bihagije kugira ngo iberekane uko bari. Ibirebana n'ubunikolayiti. Idini. Umuntu uri hejuru y'umuntu.

Nimugarukire Imana. Mwihane igihe kitararenga. Nimurebe ikiganza kirandika ku kibambasi. Kirandika ugucirwaho iteka. Kubera ko inzabye zejejwe zahinduwe ibishungero ku bwo gusuzugurwa, ari byo byakongeje uburakari bw'Imana, cyo kimwe n'Ijambo ubu ryahinduwe ikntu kidafite agaciro. Umwuka bamuteye agahinda, kandi urubanza ruri hano, rwamaze kugera ku rugi. Nimwihane! Nimwihane! Nimugaruke kuri Pantekote. Nimugaruke ku buyobozi bw'umwuka Wera. Nimugaruke ku Ijambo ry'Imana, kuko ni iyihem pamvu yatuma mupfa?

IJWI RY'UMWUKA

Ibyahishuwe 2:7 haravuga hati:

"Ufite ugutwi niyumve icyo Umwuka abwira amatorero. Unesha nzamuha kurya ku mbuto z'Igit cy'Ubugingo kiri muri Paradizo y'Imana."

“Ufite ugutwi niyumve icyo Umwuka abwira Amatorero.” Birashoboka ko za miliyon bazumva cyangwa bakazasoma aya magambo. Arikoi bangahé bazayitondera? Ibyo, nta byo tuzi. Arikoi uzatega ugutwi kandi akazifuza kumenya amagambo y'ukuri azamurikirwa n'Umwuka w'Imana. Niba ugutwi kwanyu gufungukiye kumva Ijambo, Umwuka w'Imana azahindura Ijambo ikintu gifatika kuri mwebwe. Arikoi aho ni umurimo w'Umwuka. Nashobora kubigisha ukuri, arikoi niba mudafunguye amatwi yanyu kugira ngo muryumve, n'umutima wanyu kugira ngo muryakire, ntimuzahabwa uguhishurirwa.

Noneho nimurebe: biravugwa ko Umwuka abwira Amatorero. Ni mu bwinshi, nta bwo ari mu buke. Umwuka ntiyandikishije ibi Yohana ku bw'itorero ryako gace ka Efeso, cyangwa ku bw'igisekuru cya mbere gusa. Ni ku bw'ibisekuru byose by'itorero. Arikoi iri ni Itorero ryo mu ntangiriro. Rero ni nk'Igitabo k'Itangiriro. Icyatangiye mu Itangiriro gikomeza kuba icy'ukuri mu Ijambo ryose, kandi kikagera ku musozo wa nyumu mu Byahishuwe. Ku bw'ibyo, Itorero ritangirira mu Byakozwe ni urugero rw'ikitegererezo k'Imana ku bisekuru byose, kugeza igihe rigereye ku musozo wa nyuma mu gisekuru cya Lawodikiya. Nimuryitegerezze neza. Byari bikwiriye ko buri gisekuru cyabyitondera, kuko ibibaho hano ari intangiriro gusa. Ako gati gato katewe kagiye gukura. Kagiye gukura binyuze mu bisekuru. Ubu rero ni ubutumwa bubwirwa buri mukristo wa buri gisekuru kugeza ku kugaruka kwa Yesu. Yego, Ni ibyo rwose, kuko Umwuka ni We Uvuga. Amina.

INGORORANO YASEZERANIWE

Ibyahishuwe 2:7:

"Ufite ugutwi niyumve icyo Umwuka abwira amatorero. Unesha nzamuha kurya ku mbuto z'Igit cy'Ubugingo kiri muri Paradizo y'Imana."

Ngiyi ingororano izahabwa abanesheje bose bo mu bisekuru byose. Igihe umuhamagarwa nyuma mu ntambara uzumvikanira, igihe tuzaba dushyize hasi intwaro zacu, icyo gihe tuzaruhukira muri Paradizo y'Imana, kandi igit cy'Ubugingo kizaba umugabane wacu, w'iteka ryose.

“Igit cy'Ubugingo.” Nta bwo ari imvugo nziza? Ikoreshwa inshuro eshatu mu Gitabo k'Itangiriro n'inshuro eshatu mu Gitabo k'Ibyahishuwe. Ahantu hatandatu, ni igit kimwe, kandi gishushanya neza neza ikintu kimwe.

Arikoi se Igit cy'Ubugingo ni iki ? None, mbere ya byose, biradusaba kumenya icyo icyo giti kigaragaza muri rusange. Mu kubara 24:6, mukugaragaza Isirayeli, Balamu yavugaga ko bari bameze nka: “ibiti by'imsaga Uwiteka yateye.” Ahantu hose mu Byanditswe, ibiti bigaragaza abantu, kimwe no muri Zaburi 1. Igit cy'Ubugingo kigomba kuba ari umuntu ufite Ubugingo, ari we Yesu.

Nyamara, mu ngobyi ya Edeni, hari hari ibiti bibiri hagati mu ngobyi. Kimwe cyari igit cy'Ubugingo, naho ikindi kikaba igit cyo Kumenyesha Ikiza n'Ikibi. Umuntu yajyaga kuzabeshwaho n'Igit cy'Ubugingo, arikoi ntiyagombaga gukora ku kindi giti, kugira ngo adapfa. Arikoi umuntu uko biri kose yafashe ku kindi giti, maze akibikora, urupfu rwinjiye muri we binyuze mu cyaha, kandi uhoreye icyo gihe yari yatandukanye n'Imana.

Nyamara, icyo giti, aho muri Edeni, icyo Giti cyari isoko y'Ubugingo, cyari Yesu. Muri Yohana igice cya 6 kugeza ku cya 8, Yesu Ubwe yigaragaza nk'isoko y'Ubugingo buhoraho. Yiyise Umutsima waturutse mu Ijuru. Yavuze ku byo kwitanga We ubwe kandi Yavuze ko niba umuntu ariye kuri We, atajyaga kuzapfa na rimwe. Yavuze ko yari azi Aburahamu, kandi ko mbere yuko Aburahamu abaho, YARI ARIHO. Yahanuye ko yajyaga kuzabaha We ubwe Amazi y'Ubugingo, kandi ko niba umuntu ayanyoyeho, atajyaga kuzongera kugira inyota ukundi, ahubwo ko yajyaga kuzabaha iteka ryose. Yiyerekanye nka NDIHO UKOMEYE. Ni We

Mutsima w'Ubugingo, Isoko y'Ubugingo, Uwiteka, IGITI CY'UBUGINGO. Yari ari aho muri Edeni hagati mu ngobyi, nk'uko Azaba ari hagati muri Paradizo y'Imana.

Bamwe batekereza ko ibiti bibiri byo mu ngobyi gusa byari ibiti bibiri byasaga n'ibindi biti Imana yari yarashyize mu ngobyi. Ariko abiga bitonze Bibiliya bazi ko atari ko bimeze. Igihe Yohana-Umubatiza yavuze n'ijwi rirenga ko intorezo yari igezwe ku gishyitsi k'ibiti byose, ntiyavugaga rwose ku biti bisanzwe, ahubwo ku mahame y'Umwuka. Rero muri 1 Yohana 5:11 haravuga hati:

"Kandi uko GUHAMYA ni uku: ni uko Imana yaduhaye Ubugingo Buhoraho kandi ubwo Bugingo bubonerwa mu Mwana wayo."

Yesu yaravuze muri Yohana 5:40 ati:

"Nyamara mwanze kuza aho ndi ngo muhabwe Ubugingo!"

Ku bw'ibyo, uguhamya, Ijambo ry'Imana, rivuga mu magambo rwose asobanutse neza ko UBUGINGO, UBUGINGO BUHORAHO buri mu Mwana. Nta handi hantu buri. 1Yohana 5:12:

"Ufite uwo Mwana ni we ufite ubwo Bugingo, naho udafite Umwana w'Imana nta Bugingo afite."

Nyamara, kubera ko ubwo buhamya budashobora guhinduka, ko nta cyo tudashobora gukuraho cyangwa ngo tucyongereho, rero ihame rikomeza kuba iry'uko UBUGINGO BURI MU MWANA. Ku bw'ibyo, IGITI CYO MU NGOBYI NTA KABUZA NI YESU.

Ni byiza. Niba igitu cy'Ubugingo ari umuntu, igitu cyo kumenya Ikiza n'Ikibi NA CYO ni umuntu. Nta kundi bibasha kumera. Ku bw'ibyo, Umukiranutsi n'Umubi bari bari aho, umwe iruhande rw'undi hagati mu ngobyi ya Edeni. Ezekiyeli 28:13 haravuga hati:

"Wowe (Satani) wahoze muri Edeni, ingobyi y'Imana."

Aha ni ho tubonera uguhishurirwa nyakuri kwa « urubyaro rw'inzoka.» Ngiki icyabayeho mu by'ukuri mu ngobyi ya Edeni. Ijambo rivuga ko Eva yashukashutswe n'inzoka. Yashukashutswe n'inzoka mu nsobanuro nyayo y'imvugo. N'Inzoka mu magambo afite igisobanuro cyuzuye.

Mu Itangiriro 3:1 haravuga hati:

"Inzoka yarushaga uburiganya inyamaswa zo mu ishyamba zose, Uwiteka Imana yaremye."

Iyo nyamaswa yari hafi cyane y'ikiremwa muntu (ariko nyamara yari inyamaswa ku buryo bwuzuye) ku buryo yanashoboraga gutekereza no kuvuga. Yari inyamaswa yahagarara yemye, kandi yari hagati y'impundu n'umuntu, ariko iri hafi cyane y'umuntu. Yari iri hafi cyane y'ikiremwa-muntu ku buryo imbuto (intanga) yayo yashoboraga guhura n'iye, kandi yahuye n'iy'umugore, ari byo byamuteye gusama inda. Igihe ibi bibaye, Imana yavumye inzoka. Yahinduye buri gufwa ry'umubiri w'inzoka kugira ngo Iyihatire gukururuka hasi nk'igikururanda. Ubuhangwa bushobora kugerageza uko buzabishaka kose, ntibuzabona urugingo rwabuze. Imana yabereye maso ibyo. Kubera ko umuntu ari umunyabwenge, abona ko hari isano iri hagati y'umuntu n'iyo nyamaswa, kandi akagerageza kubisobanura yifashije ihindagurika ry'ibiremwa bitewe n'ibihe. Nta hindagurika ry'ibiremwa ririho. Ariko ni iby'ukuri ko umuntu n'iyo nyamaswa byahuje amaraso. Aho ni bumwe mu bwiru bw'Imana bwari bwarasigaye buhishwe, ariko dore ngubu burahishuwe. Byabereye aho, hagati muri Edeni, igihe Eva yari ahindukiye areka Ubugingo abugurana kwemera Urupfu.

Mwitegerezre icyo Imana yababwiye mu ngobyi.

Itangiriro 3:15:

"Nzashyira urwango hagati yawe n'uyu mugore, no hagati y'urubyaro rwawe n'urwe, ruzagukomeretsa umutwe, nawe uzarukomeretsa agatsinsino."

Niba twemera Ijambo rivuga ko umugore yari afite urubyaro, ubwo inzoka yagombaga, na yo kuba yarifite urubyaro. Niba urubyaro rw'umugore rwari umwana w'umuhungu wasamwe nta mugabo, na none urubyaro rw'inzoka rugomba kuza na rwo muri ubwo buryo, ni ukuvuga ko undi mwana w'umuhungu agomba kuvuka nta mugabo ubigizemo uruhare. Nta mwigishwa wa Bibiliya utazi ko urubyaro rw'umugore rwari Kristo, waje mu buryo bw'Imana, nta guhuza ibitsina kwa kimuntu. Na none bizwi neza ko icyavuzwe mbere kivuga ko umutwe w'inzoka wari ugiye kujanjagurwa byari mu by'ukuri ubuhanuzi bwari bwerekeje ku cyo Kristo yari agiye gusohoza arwanya Satani ku musaraba. Ni ku musaraba Kristo yajyaga kujanjagurira umutwe wa Satani, mu gihe Satani yajyaga gukomeretsa agatsinsino k'Umwami.

Iki gice k'Ibyanditswe ni uguhishurirwa kwerekana uburyo urubyaro rw'inzoka nyirizina rwashyizwe mu isi, kimwe n'uko dufitei nkuru yo muri Luka 1:26-35, aho yagagaragaje yeruye uburyo urubyaro rw'umugore rwagaragajwe mu buryo bw'umubiri nta mugabo ubigizemo uruhare.

"Mu kwezi kwa gatandatu, Marayika Gaburiyeli atumwa n'Imana mu Mudugudu w'i Galilaya witwa Nazareti, ku mwari wari warasabwe n'umugabo witwaga Yozefu wo mu nzu ya Dawidi, izina ry'uwo mwari ni Mariya. Amusanga aho yari ari aramubwira ati: 'Ni amahoro Uhiriwe, Umwami Imana iri kumwe nawe.' Ariko we ahagarika umutima cyane w'iryo jambo, atekereza iyo ndamutso icyo ari cyo. Malayika aramubwira ati: 'Witinya Mariya kuko uhiriwe ku Mana. Kandi dore uzasama inda, uzabyara umuhungu uzamwite Yesu. Azaba mukuru, azitwa umwama w'Isumbaboyose kandi Umwami Imana azamuha intebé y'ubwami ya sekuruza Dawidi, azima mu nzu ya Dawidi iteka ryose, ubwami bwe ntibuzashira.' Mariya abaza Marayika ati: 'Ibyo bizabaho bite ko ntararyamana n'umugabo?' Malayika aramusubiza ati: 'Umwuka Wera azakuzaho, n'imbaraga z'Isumbaboyose zizagukingiriza, ni cyo gituma Uwera uzavuka azitwa Umwana w'Imana.'"

Nk'uko Urubyaro rw'umugore rwari Imana nyirizina yigaragarije mu mubiri wa kimuntu, ni na ko urubyaro rw'inzoka ari uburyo bwonyine Satani yabonye kugira ngo yinjire mu nyoko muntu. Ntibyashobokeraga Satani (w'ikiremwa cy'umwuka gusa CYAREMWE) kororoka mu buryo Imana yororotsemo. Itangiriro ritubwira rero uburyo yabonye urubyaro rwayo kandi ko yiynijje, cyangwa yacengeye, mu nyoko muntu. Mwibuke na none ko Satani yitwa: "inzoka." Ni urubyaro rwayo, cyangwa ikinjijwe mu nyoko muntu gikomotse kuri yo, turi kuvugaho.

Ndetse mbere y'uko Adamu agirana imibonano mpuzabitsina na Eva, inzoka yari yarabonanye na we mbere. Kandi ni Kayini wavutse akomotse muri iyo mibonano. Kayini yari uwa (yavutse akomotse ku, yatwiswe binyuze ku) "Umubi." 1Yohana 3:12. Umwuka Wera muri Yohana ntiyajaga kubasha kwita Adamu: "Umubi" (icyo yajyaga kuba ari cyo iyo aza kuba ari we se wa Kayini) mu mwanya umwe, kandi ngo mu wundi mwanya yite Adamu "Umwana w'Imana", icyo yari cyo ku bwo kuremwa. Luka 3:38. Kayini yari afite kamere ya se: inkomoko y'urupfu, umwicanyi. Imyifatire ye yo kudaca bugufi imbere y'Imana. Igihe ageze imbere y'Ishoborabyose, mu Itangiriro 4:5,9,13 na 14 hagaragaza ko yari afite imiterere ya kamere itari iy'abantu, kandi isa ndetse n'irenze n'ibivugwa mu nkuru byose Ibyanditswe bitubwira byo guhangana hagati ya Satani n'Imana.

"Maze ntiyita kuri Kayini no ku ituro rye. Kayini ararakara cyane, agaragaza umubabaro. Uwiteka abaza Kayini ati : 'Abeli murumuna wawe ari he ?' Aramusubiza ati : "Ndabizi se ? Ndi umurinzi wa murumuna wange ?" ...Kayini abwira Uwiteka ati : "Ighano umpannye kiruta icyo nakwihanganira. Dore unyirukanye uyu munsi ku butaka, no mu maso hawe nzahahishwa, nzaba igicamuke n'inzererezi mu isi kandi uzambona wese azanyica."

Murebe uburyo nyabwo Imana yerekanamo inkuru yo kuvuka kwa Kayini, ukwa Abeli n'ukwa Seti. Itangiriro 4 :1 na 25 :

"Kandi uwo mugabo atwika Eva umugore we inda, abyara Kayini aravuga ati : 'Mpeshejwe umuhungu n'Uwiteka. Arongera abyara Abeli murumuna wa Kayini. Adamu arongera atwika umugore we inda, abyara umuhungu amwita Seti ...'"

Hari abana b'abahungu BATATU bavuka ku bikorwa BIBIRI by'imibonano yakozwe n'Adamu. Kubera ko Bibiliya ari Ijambo ry'Imana ridafite amakemwa kandi ryuzuye, ibi nta bwo ari ikosa ahubwo ni inkuru yagenewe kuduha umucyo. Ubwo abana b'abahungu BATATU bavutse ku bikorwa BIBIRI by'Adamu, tuzi TUDASHIDIKANYA ko UMWE muri abo batatu ATARI umwana wa Adamu. Imana iduha inkuru neza neza y'ubwo buryo kugira ngo Itwerekereke ikintu runaka.

Ukuri kwabyo ni uko Eva yari afite abana b'abahungu BABIRI (b'impanga) mu nda ye basamwe ku buryo bubiri BUTANDUKANYE. Yari atwite impanga, isamwa rya Kayini ryari ryabayebiye mbere ho gato y'irya Abeli. Murabona : na none izo MPANGA. Igishushanyo cyuzuye, nk'uko bihora igithe cyose. Ku batekereza ko ibyo bidashoboka, mumenyi ko impapuro zo kwa muganga zuzuye ibyabayeho ku bagore batwise inda z'impanga zikomotse ku ntanga ngore zitandukanye n'ihura ry'intanga mu bihe bitadukanye, uguhura kw'intanga kwa buri ntanga ngore kwabayeho mu ntera y'iminsi. IKINDI KANDI, bimwe muri izo mpapuro zerekana ko impanga zari zifite ba se batandukanye.

Vuba aha, isi yose yumvise bavuga iby'umumama wo muri Norvege wareze umugabo we kugira ngo abone amafaranga yo kumutunga n'ay'impanga ze ebyiri, muri zo imwe yari umuzungu indi yari umwirabura. Yemeye kuba yaragize inshuti yagiranye na yo imibonano mpuzabitsina y'umwirabura. Abo bana bombi bari baratwiswe bahanye intera y'ibyumweru bitatu. I Beaumont, muri Texas, muri 1963, impapuro zitwerekera na none urugero rw'abavutse benshi, uguhura kw'intanga bavutseho kwari kwarabayeho gutandukaniwe n'intera y'iminsi myinshi - ku buryo rwose umubyeyi yari ari hafi yo kwicwa n'umwe muri abo bana mu gihe cyo kubyara.

Ariko kubera iki byari ngombwa ko bimera bityo? Kubera iki urubyaro rw'inzoka rwagombaga kuza kuri ubwo buryo? Umuntu yari yararemwe ku bw'Imana. Umuntu yagombaga kuba urusengero rw'Imana. Ahantu h'uburuhukiro bw'Imana (Umwuka Wera) yari umuntu, urusengero. Ibyakozwe n'Intumwa 7:46-51:

"(Dawidi) wari utonnye imbere y'Imana, asaba kubakira Imana ya Yakobo ubuturo. Arik Salomo ni we wayubakiye inzu. Nyamara Isumbabyose ntiba mu mazu yubatswe n'amaboko, nk'uko wa muhanuzi yavuze ati: 'Ijuru ni ryo ntebe yange, isi ni yo ntebe y'ibirenge byange. Muzanyubakira nzu ki? Ni ko Uwiteka Abaza. Cyangwa nzaruhukira hantu ki? Mbese intoki zange si zo zaremye ibyo byose? Yemwe abatagonda ijosi, mwe abatakebwe mu mitima no mu matwi, iteka murwanya Umwuka Wera! Uko basekuruza banyu bakoraga, ni ko namwe mukora."

Satani yamenye ibyo igihe cyose. Na we yifuza gutura mu muntu, nk'uko Imana ibikora. Arik Imana yagize ubwo burenganzira umwihariko Wayo Ubwayo. Satani ntashobora gukora ibyo. Imana yonyine ni yo yagaragaye mu mubiri. Satani ntiyashobora kandi ntashobora kubikora. Ntafite ubushoboz bwo kurema. Uburyo bumwe kuri Satani bwo gukora icyo yifuzaga gukora bwari ubwo kwinjira mu nzoka muri Edeni, nk'uko yinjiye mu mugana w'ingurube i Gadara mu buryo bw'imyuka mibi. Imana ntiyinjira mu nyamaswa ariko Satani ashobora kubikora, kandi akabikora agira ngo agere ku migambi ye. Ntiyashoboraga guhita abyara umwana kuri Eva, nk'uko Imana yabikoze kuri Mariya. Yinjiye rero mu nzoka, hanyuma ashukashuka Eva. Yaramushukashutse, maze binyuriye muri we Satani yabonye, ku buryo buziguye, umwana. Kayini yari afite kamere zose z'umwuka za Satani na kamere zose z'inyamaswa (z'imyumvire, z'umubiri) imico y'inzoka. Nta gitangaje ko Umwuka Wera yavuze ko Kayini yari uw'umubi. Ni ko yari ari neza neza.

Ndifuza noneho kugenzura ibihamya bimwe dufite by'isano igaragara iri hagati y'umuntu n'inyamaswa. Ni ikintu gifatika. Muzi ko ubasha gufata uturemangingo tukirema tw'urusoro mbere yo kuvuka kwarwo kandi bakadutera mu kiremwa muntu? Icyo gihe, uturemangingo tw'umuhogo tuzahita tuboneza tugenda tugana mu muhogo w'umuntu, uturemangingo tw'impiko tuzahita tuboneza tugana mu mpyiko z'umuntu. Murabona ukuntu ari ibantu bitangaje by'indengakamere? Hari ubuhanga buyobora utwo turemangingo tw'inyamaswa neza neza ahantu hakwiriye. Ubwo buhangga bwemera utwo turemangingo maze bukadushyira neza neza ahantu hakwiriye. Hari isano hagati y'inyamaswa n'umuntu. Ntibashobora guhuza amaraso ngo babyarane. Bagerageje kubikora. Arik mu ngobyi ya Edeni, uguhuza amaraso rwose kwabayeho, kandi isano igaragazwa n'ibinyabutabire ikiraho n'uyu munsi ni igihamya cyabyo. Ni uko muri Edeni, inzoka yari ikiremwa gihagaze kemye. Yari hafi nk'umuntu. Yari nk'umuntu. Satani yahereye kuri iyo miterere y'umubiri w'inzoka kugira ngo ayikoreshe ashukashuka Eva. Hanyuma, Imana yakuyeho iyo shusho y'inzoka. Nta yindi nyamaswa ishobora kubyarana n'umuntu. Arik isano rirahari

Noneho kuko tugeze aha, ndifuza ko mushyira umutima wanyu kuri iyi ngingo, kugira ngo mushobore kubona impamvu byari ngombwa kuri twe kurebera hamwe "inyigisho y' urubyaro rw'inzoka" nk'uko nabikoze.

Turatangirana n'uko hari hari ibiti BIBIRI hagati mu ngobyi. Igit cy'Ubugingo cyari Yesu. Ikindi giti ku buryo budashidikanyaho ni Satani, kubera icyakomotse ku mbuto y'ic和平 giti. Tuzi noneho rero ko buri kimwe muri ibyo biti byombi cyari gifite aho gihuriye n'umuntu, bitabaye ibyo ntibyajyaga kuba byarashiyizwe aho na rimwe. Byagombaga kugira uruhare rwabyo mu muteguro n'umugambi bidahinduka by'Imana, mu isano ryabyo n'ikiremwa muntu na none hamwe na Yo Ubwayo, bitabaye ibyo ntitwajyaga kubasha guhamya ko Imana Imenza byose. Kugeza aha, ibi byose ni iby'ukuri, si ko biri? Nyamara, Ijambo rihamya ku buryo bugaragara cyane ko uhoreye MBERE y'ishyirwaho ry'imfatiro z'isi, umugambi w'Imana wari uwo gusangira Ubugingo Bwayo Buhoraho n'umuntu.

Abefeso 1:4-11:

"Nk'uko yadutoranirije muri we isi itararemwa, kugira ngo tube abera tutariho umugayo imbere Yayo. Kuko yagambiriye kera ku bw'urukundo Rwayo ko duhinduka abana Bayo, tubihejwe na Yesu Kristo ku bw'ineza y'ubushake Bwayo, kugira ngo ubuntu Bwayo butagira akagero bushimwe, ubwo yaduhereye mu Mukunzi Wayo. Ni we waduhesheje gucungurwa ku bw'amaraso ye, ari ko kubabarirwa ibicumuro byacu nk'uko ubutunzi bw'ubuntu bwayo buri; ubwo yadushagirijeho bukatubera ubwenge bwose no kumenya, itumenyesheje ubwiru bw'ibyo ishaka ku bw'ineza y'ubushake Bwayo; ari byo Yagambiriye kera kugira ngo ibihe nibisohora ibone uko iteraniriza ibantu byose muri Kristo, ari ibiri mu ijuru cyangwa ibiri mu isi. Ku bw'uwo natwe twarazwe umurage tubitoranirijwe kera nk'uko Imana yabigambiriye, ikora byose nk'uko ibishaka mu mutima Wayo."

Ibyahishuwe 13:8:

"Abari mu isi bose bazayiramya (Satani), umuntu wese izina rye ritanditswe mu Gitabo cy'Ubugingo cy'Umwana w'intama watambwe uhoreye ku kuremwa kw'isi."

Arik ubwo Buggingo ntibwashoboraga kugabanya, kandi ntibwajyaga kugabanya ku bundi buryo keretse bikozwe ku buryo bwa "Imana Yigaragaje mu mubiri." Cyari igice cy'umugambi Wayo uhoraho, wateguwe kera. Uwo mugambi wagombaga gutuma habaho gushyira hejeru ikuzo ry'ubuntu Bwayo. Wari umugambi w'ubucunguzi. Wari umugambi w'agakiza. None nimwumve neza: Kubera ko Imana yari

Umukiza, birumvikana Yagombaga gutegura umuntu mbere wazaba ukeneye agakiza, kugira ngo Igire ku bw'ibyo impamvu yo kubaho n'intego." Rwose ni byo neza neza, kandi hari ibice byinshi by'Ibyanditswe bibyerekana, nk'uko umurongo ubisobanura neza wo mu Baroma 11:36:

"Kandi BYOSE ari We bikomokaho akabibeshaho, akaba ari na we tubikesha! Icyubahiro kibe ike iteka ryose, Amina."

Umuntu ntiyashoboraga guhita aza ngo afate ku giti cy'Ubugingo cyari kiri hagati mu ngobyi. Ubugingo buhoraho bw'icyo giti bwagombaga kubanza bugahinduka umubiri. Ariko mbere y'uko Imana ibasha kubyutsa no gukiza umunyabyaha, byari ngombwa ko habaho umunyabyaha wo kubyutswa no gukiza. Byari ngombwa ko umuntu agwa. Ukugwa, uko Satani yajyaga kuba intandaro yako, kwagombaga kugira intandaro inyuze mu mubiri. Satani, na we, yagombaga kuza anyuze mu mubiri. Gusa, Satani ntiyashoboraga kuza anyuze mu mubiri w'umuntu kugira ngo abe intandaro yo kugwa, nk'uko Kristo yari agiye kuzaza mu mubiri w'umuntu kugira ngo Agarure abajyaga kuba baraguye. Ariko hari hari inyamaswa, inzoka, yari yegereye cyane umuntu. Ku buryo yashoboraga kugera kuri iyo nyamaswa, kandi anyuriye muri iyo nyamaswa akazagera mu mubiri w'umuntu kugira ngo atume habaho kugwa. Ku bw'ibyo yaragiye kuzinjira mu nyoko muntu, nk'uko Yesu umunsi umwe yari agiye kuzinjira mu nyoko muntu, mu mibiri y'abantu, ku buryo ndetse mu muzuko tuzaba dufite imibiri isa n'umubiri We w'ubwiza. Ku bw'ibyo, icky Imana Yakoze aha mu ngobyi, wari umugambi Wayo Yari Yarateguye mbere. Igihe Satani yari yakoze icyari ngombwa ku bwo gusohoza umugambi w'Imana, umuntu ntiyashoboraga kugera ku Giti cy'Ubugingo mu ngobyi. Oya, ni byo rwose. Nta bwo cyari cyo gihe. Ariko inyamaswa (ukugwa ntikwari kwaturutse ku nyamaswa? Ku buryo ubuzima bw'inyamaswa bwatangwa) yarafashwe, amaraso yayo yaramenwe, kandi hanyuma Imana Yongeye kugirana ubusabane n'umuntu. Hanyuma, umunsi wagombaga kuzagera aho Imana Yajyaga kuzagaragara mu mubiri kandi, binyuze mu kwicisha bugufi kwe, Yajyaga kuzagarura umuntu waguye kandi Yajyaga kuzamuhindura umwe mu bafite uruhare kuri ubwo Buggingo Buhoraho. Igihe mubonye ibi, mushobora gusobanukirwa urubyaro rw'inzoka, kandi mukamenya ko atari urubuto rwa pomme Eva yariye. Nta bwo ari byo, ni ubuhenebere bw'inyoko muntu binyuze mu kuvanga imbyaro.

Nyamara, nzi ko mu gusubiza ikibazo, ikindi kibazo kibasha kwibazwa, na none abantu bakambaza bat: "Niba Eva yaraguye kuri ubwo buryo, Adamu we yakoze iki, kubera ko Imana ishyira igicumuro kuri Adamu?" Bivoroshye. Ijambo ry'Imana ryashyiriweho igihe cyose mu ijuru. Mbere yuko agace kangana urwara k'akavungukira k'inyenyeri karemwa, iri Jambo (itegeko ry'Imana) ryari ririho, NEZA NEZA NK'UKO BYANDITSWE MURI BIBILIYA YACU. Nyamara, Ijambo ritwigisha ko iyo umugore ataye umugabo we maze akajya ku wundi mugabo, aba ari umugore w'umusambanyi kazi, ntaba akiri umugore ukiboshhywe n'isezerano ryo gushakwa, kandi umugabo ntagomba kumusubirana. Iryo Jambo na none ryari iry'ukuri muri Edeni nk'uko ryari riri igihe Mose yaryanditse mu mategeko. Ijambo ntirishobora guhinduka. Adamu yarongeye agarura Eva. Yari azi neza neza icky yakoraga, ariko nyamara yarabikoze. Yari urugingo rwe, kandi yari yiteguye kwishyiraho igicumuro ke. Ntiyifuzaga kumureka ngo agwe. Nuko, Eva asama inda ye. Yari azi ko yajyaga gusama inda. Yari azi neza neza icyajyaga kuba ku nyoko muntu, kandi yashyize inyoko muntu mu cyaha kugira ngo abone Eva, kubera ko yamukundaga.

Bityo, abo bana b'abahungu bombi baravutse. Abana b'abahungu bari bagiye kuba abasekuruza b'inyokomuntu yamaze guhumana. Kandi ni iki inkuru ibavugaho? Musome iyo nkuru. Yuda 14:

"Henoki uwa karindwi uhoreye kuri Adamu yahanuye ..."

Itangiriro 5 ni igice cy'amasekuru ya Henoki. Dore uburyo kigaragaza ayo masekuru :1. Adamu, 2. Seti ;3. Enoshi ;4. Kenani ;5. Mahalaleli ;6. Yeredi ;7. Henoki.

Murebe ntihavuzwe mo Kayini. Abo mu rukiryi rw'Adamu bakomereza muri Seti. Iyo Kayini aza kuba yari umwana wa Adamu, itegeko ry'umugabane w'umwana w'imfura ryajyaga kuba ryarahaye Kayini uburenganzira bw'inkomoko. Mumenye neza na none ko mu Itangiriro 5 :3 havuga hati :

"Adamu amaze kugira imyaka ijana na mirongo itatu, abyara umuhungu usa na we, mu ishusho ye, maze amwita Seti."

Nta hantu na hamwe havugwa ko Kayini yasaga na Adamu, kandi nyamara yakagombye kuba ari ko yasaga, iyo aza kuba yari umwana we, kuko, dukurikije itegeko ry'imyororokere, buri wese agomba kubyara nta kabuza usa na we. Tugomba na none kwitonda kubera ko mu masekuru abiri, ayo mu Itangiriro n'ayo muri Luka, Kayini ntarimo. Iyo Kayini aza kuba yari umwana wa Adamu, yajyaga kuba avugwa ahantu runaka bat: "Kayini mwene Adamu, w'Imana." Bibiliya ntivuga ibyo, kuko IDASHOBORA kubivuga.

Rwose ni byo, kuva kera, abahanga mu bya Bibiliya bashyizeho inyoko y'inkomoko ebyiri : inyoko yera inyuriye muri Seti n'inyoko yanduye yatangijwe na Kayini. Kandi ntibisanzwe, ariko ni ib'yukuri, ko abo bahanga batigeze na rimwe batubwira uburyo bigaragara ko Kayini yari ubwoko bw'umuntu yari we, mu gihe Abeli na Seti bari ab'inyoko y'umwuka kandi yera. Mu bigaragara, Kayini yashoboraga kuba yari umuntu w'Umunyamwuka naho Abeli akaba umunyamwuka wo hasi kuri we, Seti akagira na none muke

kurushaho, kandi bityo bityo, kubera ko buri gisekuru cyasimburaga ikindi cyagendaga kirushaho kujya kure y'Imana. Ariko ikinyuranyo, nta shusho y'imiterere n'imwe yigeze na rimwe igaragazwa y'umuntu w'umugome umeze nka Kayini, kuko uyu we arwanya Imana n'Ijambo ku buryo bwo guhangana.

Mumenye neza ibi. Ibyanditswe ntibikina n'amagambo. Ibiri mu iyi Nkuru byose bihari kugira ngo amaso afite gusigwa yose abibone. Biri aho ku bw'intego. Muri iri Jambo handitswe, mu Itangiriro 3 :20 hati :

« Adamu yita umugore we izina rya Eva : kuko yabaye nyina w'abariho bose. »

Ariko nta gice k'Ibyanditse na kimwe kivuga ko Adamu ari we se w'abariho bose. Niba atari ngomwa kureba icyo bishaka kuvuga mu Itangiriro 3 :20, none kubera iki byaba byaranditswe ko Eva ari we nyina ubyara bose, mu gihe ari nta jambo na rimwe rivuga kuri Adamu ? Ikigaragara ni uko, niba rwose Eva ari we nyina ubyara abariho bose, Adamu nta bwo ari we se w'abariho bose.

Mu Itangiriro 4 :1,

Eva yaravuze ati : "Mpeshejwe umuhungu n'Uwiteka."

Ntiyitirira Adamu kuba ari we ubyara Kayini. Ariko mu Itangiriro 4 :25 aravuga ati :

"...Ni uko Imana inshumbushije urundi rubyaro MU KIMBO CYA ABELI, kuko Kayini yamwishe." [Bibiliya yahinduwe, insobanuro yitiwe Darby - Usobanura]

Nta bwo avuga ko Imana YAMUHAYE urundi rubyaro - urwo rwajyaga kuba ari Kristo, kuko ari We WATANZWE. Uwo mwana w'umuhungu, Seti yabaye INSHUMBUSHANYO mu kimbo cya Abeli. Aha agaciro umwana we ukomotse kuri Adamu ; nta bwo aha agaciro Kayini, kubere ko yakomotse ku nzoka. Iyo avuze URUNDI RUBYARO mu kimbo cya Abeli, aba avuze ko Kayini yari atandukanye na Abeli, kuko, iyo baza kuba bari bahuje se, yakagombye kuba yaravuze ati : « NONGEREWE URUBYARO. »

Sinizera ibyo nsoma byose, ariko uko biri kose biteye amatsiko kubona uko inomero y'ikinyamakuru LIFE cyo kuya 01 Werurwe 1963 ivuga ko abavuzi b'indwara zo mu mutwe bavuga neza neza ibantu bimwe n'ibyo turimo kuvugaho. Nzi ko abavuzi b'indwara zo mu mutwe batemeranya hagati yabo, ariko dore igitekerezo batanga. Gutinya inzoka nta bwo bituruka ku kintu kiza muri wowe ubitekerejeho ahubwo ni ikintu kiza muri wowe utabitekerejeho. Iyo biza kuba ari ubwoba busanzwe, abantu bajyaga kuba na none bagira ubwoba imbere y'akazu k'ingagi cyangwa ak'intare. Ni ibitekerezo bituruka muri bo ahantu batagenzura bituma bumva bishisha imbere y'inzoka. Iyo miremerwe ikurura y'inzoka ifite uruhande rufitanye isano n'ibitsina rwikoresha.

Basanga ko ibyo ari ko byahoze mu bihe byose, ubona abantu babikoraho ubushakashatsi igisekuru ku kindi. Inzoka zahoze igihe cyose kandi zizahora igihe cyose zihungwa kandi ziteye amatsiko icyarimwe. Inzoka igihe cyose igaragaza ikiza n'ikibi icyarimwe. Yabaye ikimenyetso cy'ubugimbi mu bihe byose. Kimwe n'uko igaragazwa mu ngobi ya Edeni, turabona ko inzoka ishushanya umuntu uhorana inyota yo gukora ikibi.

Ni ikintu gisa n'igihuriweho na bose mu moko atandukanye ya kera ko kubona inzoka bisanishwa n'uguhuza ibitsina kandi kenshi na kenshi Ibyagaragajwe n'ubushakashatsi ku byerekeye ibitsina birabyerekana mu ngero nyinshi. Nyamara, nifuzaga kumenya aho abantu bakuye ibyo, kuko ntibize kandi bakaba batarigeze na rimwe basoma Bibiliya. Nyamara, nk'uko amateka y'umwuzure azwi mu isi yose, ni na ko uko kuri ko kugwa k'umuntu kuzwi. Bamenye ibyabereye aho, muri Edeni.

Noneho hano umuntu runaka agiye kumbaza iki kibazo ati « Imana yigeze ibwira Eva ngo yirinde inzoka, kugira ngo inzoka itamushuka ? Noneho nimwumve, Imana ntiyari ikeneye kuvuga icyo ari cyo cyose ku byari bigiye kubaho. Musobanukiwe neza igitobanuro cy'amateka. Yatanze Ijambo gusa. Yaravuze ngo ntibazagire umugabane ku BUMENYI. Mugire umugabane ku BUGINGO. UBUGINGO BWARI IJAMBO RY'IMANA. URUPFU RWARI IKINTU CYOSE KITARI IJAMBO RY'IMANA. »

Yemeye ko IJAMBO RIMWE GUSA rihindurwa, Kandi aho Satani yari amubonye. Imana yashoboraga kuvuga iti : « Ntusorome imbuto nyinshi z'icyo giti utabasha kurya. » Satani yashoboraga kuvuga ati : « Umva, rwose ni iby'ukuri, ibyo. Urabona, nusoroma nyinshi z'ikirenga, zizabora. Ariko dore uburyo bwo kubika neza imbuto, kugira ngo ushobore uko biri kose gusoroma izo ushaka. Bityo, urabona, uzashobora gukora icyarimwe icyo wowe ushaka n'icyo Imana ishaka. » Aho Satani yajyaga kuba amubonye. Uwari we wese uregewa kuba yishe ingingo IMWE y'itegeko aba yishe itegeko RYOSE. Ntimugakine n'iri Jambo. Ni cyo neza neza cyabayeho mu gisekuru cya Efeso, mbere yuko kirangira ahagana mu mwaka wa 170 w'igihe cyacu.

Kandi ni iki icyo giti keze ? Igitu cy'ubumenyi keze urupfu. Kayini yishe umuvandimwe we Abeli. Umubi yishe umukiranutsi. Urugero rw'ikitegererezo rwari rushyizweho. Urwo rugerero rw'ikitegererezo ruzakomeza kubaho kugeza ku kugarurwa kw'ibantu byose uko byahoze mbere nk'uko kwavuzwe

n'abahanuzi.

Igit iyo kumenya keze abantu b'abanyabwenge, abantu b'ibirangirire. Nyamara inzira zabo ni inzira z'urupfu. Ubwoko bw'Imana ni abantu baciye bugufi, ariko bukaba bufite ubwenge bwo mu buryo bw'umwuka, bwarahindukiye bwerekeye ku Mana no ku byo Imana yaremye, bwihihingira ubutaka butuje, bushakisha ukuri mu kimbo cy'ubutunzi. Urubyaro rw'inzoka rwazanye ubucuruzi bw'agatangaza, ubuvumbuzi butangaje, ariko ibyo byose bizana urupfu. Ubumara bwabo bwo mu mbunda n'bitwaro bya kirimbuzi byabo, byica mu gihe k'intambara ; kandi mu gihe cy'amahoro ubuvumbuzi bwabo bwo gukanika, nk'ibinyabiziga, bwica na none imbaga y'abantu mu gihe cy'amahoro kurusha abo ubuvumbuzi bw'iby'intambara bwica mu gihe cy'amakimbirane. Urupfu no kurimbuka ni byo musaruro w'imihati yabo.

Ariko ni abanyedini. Bizera Imana. Bameze nka se ubabyara Satani, n'umukurambere wabo Kayini. Abo bombi bose uko ari babiri bizeraga Imana. Bajya mu rusengero. Bivanga n'abakiranutsi nk'uko urukungu rwivanga n'ingano. Mu gukora ibyo, babiba ukononekara maze bakabyara idini ry'abanikolayiti. Bakwirakwiza uburozi bwabo, bakoresha umuhati wabo ushoboka, kugira ngo bagere aho barimbura urubyaro rw'Imana, nk'uko Kayini yishe Abeli. Ugutinya Imana ntikuba mu maso habo.

Ariko Imana ntizimiza n'umwe mu Bayo. Irabarinda ndetse no mu rupfu, kandi Yasezeranije kuzabazura ku munsi w'imperuka.

IJAMBO RISOZA

"...Uzanesha nzamuha kurya ku giti cy'ubugingo, kiri muri Paradizo y'Imana."

Mbega igitekerezo gitangaje ! Icyo giti cy'Ubugingo mu Ngobyi ya Edeni, icyo tutashoboraga kwegera kubera ukugwa kwa Adamu, ubu cyahawe uwanesheje. Inkota yaka umuriro y'Umukerubi w'umurinzi yashubijwe mu rwubati. Ariko ntiyashubijwe mu rwubati mbere y'uko ubugi bwayo bwuhirwa amaraso y'Umwana w'intama. Dutekereze kuri uko kuri akanya gato, mu gihe tureba impamvu icyo giti Adamu yari yarakibujije n'abazamukomokaho, ariko ubu kikaba cyarongeye kikegerwa.

Umugambi w'Imana ku bo Yaremye, umuntu, ni uko uwo yagaragaza amagambo Yayo. Mu Itangiriro, Adamu yahawé Ijambo, yagombaga kubeshwaho na Ryo. Imibereho ibaweho ku bw'Ijambo yakagombye guhwana n'Ijambo rigaragajwe. Si iby'ukuri ?Ariko Adamu yaba yarabeshejweho n'iryo Jambo ? Oya, kuko yagombaga kubeshwaho n'Ijambo RYOSE, kandi ntiyarinze Ijambo Ryose.

Hanyuma, Mose yaraje. Mbega ukuntu yari umuntu ukomeye kandi w'ighangange ! Kandi nyamara, na we ntiyabeshejweho n'Ijambo Ryose, kandi uwo muhanuzi, igishushanyo cy'umuhanuzi ukomeye wajyaga kuza, yananiwe kubahiriza Ijambo kubera uburakari. Kandi habayeho na none Dawidi, umwami ukomeye wa Isirayeli, umuntu wari ufite umutima uhuje n'uko Imana ishaka. Yaratsinzwe ku bw'ubusambanyi, igithe yageragejwe. Ariko ku iherezo, igithe ibihe bisohoye, Umuntu Yaraje, Umutware, ni ukuvuga Yesu, na We Wagombye kugeragezwa kugira ngo Irebe niba Yarajyaga kubeshwaho n'Ijambo RYOSE riturutse mu kanwa k'Imana. Aho, Satani yaburijwemo, Ku bw'ibyo, aho hari hahagaze Umutu wabeshwagaho na "Handitswe ngo", kandi icyo Gikorwa Gihebuje byose k'Imana cyaranesheje mu kugaragaza Ijambo ry'Imana. Hanyuma, icyo Kiremwa gitunganye byuzuye cyagaragajwe cyatanzwe ku musaraba, nk'Umwana w'Intama w'Imana Utunganye ku bw'igitambo gitunganye. Kandi, ku "GITI" (ingiga y'igit), Yakomerekejwe inguma zica, kugira ngo twebwe, tunyuze muri We kandi ku Bwe, tubashe kurya ku Giti cy'Ubugingo, kandi hanyuma ubwo Buggingo bwatanzwe ku buntu budushoboze kunesha, no kugaragaza Ijambo ry'Imana.

Kandi noneho, ku bana b'Imana, banesha ku Bwe, bagiriwe ubuntu bw'umwihariko bwo kuba muri Paradizo y'Imana, no kugirana ubusabane buhoraho na Yesu Kristo. Ntihazongera kubaho ukundi gutandukana na We. Aho Azajya hose, Umugen We ni ho azajya. Ibyo Atunze, Abigabana n'abakunzi Be bishingiye ku isano yuko ari abaraganwa na We. Ibantu by'amabanga bizahishurwa. Ibantu biri mu mwijima bizavirwa n'umucyo. Tuzamenya nk'uko twamenye. Kandi tuzaba dusa na We. Nguyu umurage w'uneshwa wanesheje ku bw'amaraso y'Umwana w'Intama n'Ijambo ryo guhamya kwe, ahamya Yesu Kristo.

Nk'uko twifuza cyane ko uwo munsi wagera igithe inzira zose zigoramye zizagororwa, kandi aho tuzaba turi kumwe na We, ubuziraherezo! Uwo munsi wari ukwiriye kugera bidatinze, kandi natwe tukagira umwete wo kumvira Ijambo Rye, tugaragaza ku bw'ibyo ko dukwiriye gusangira ikuzo Rye.

"Ufite ugutwi niyumve icyo Umwuka abwira amatorero." Ukuntu ari ibantu by'akaga gakomeye kubera ko icyo gisekuru cya mbere kitumviye Umwuka! Mu mwanya w'ibyo, bumviye umuntu. Ariko dushimire Imana ko muri iki gisekuru cya nyuma, hari itsinda rizahaguruka, Umugen nyakuri w'uyu munsi wa nyuma, kandi Azumvira Umwuka. Muri iki gihe cy'umwijima w'icuraburindi, umucyo uzagaruka ku bw'Ijambo ritavangiye, kandi tuzagaruka ku mbaraga zo kuri Pantekote kugira ngo twakire Umwami Yesu Kristo Ugarutse.

www.messagehub.info

Ibibwiriza bya

William Marrion Branham

"...mu minsi y'ijwi ..." Ibyah. 10:7